

DUHOVNO ŽIVLJENJE

VIDA ESPIRITUAL

OKTOBER 1957

Pogled v notranjščino
škofjeloške župne cer-
kve. Nad vhomom v
prezbiterij lepa slika
Kristusa Kralja.

Naša naslovna stran:
Slovenski pevski zbor
„Gallus“, ki hvalevredno
deluje med slovenskimi
izseljenci v Argentini,
vzbuja s svojo kulturno
vnemo pozornost tudi
med argent. narodom

Oj mili Slovenci, hitite in krono ji zlato nesite!

(Ob petdesetletnici kronanja Marije Pomagaj na Brezjah)

Kako srečen bi bil marsikdo izmed nas, ko bi mogel vzeti v roke romarsko palico in obiskati vsak dan vsaj eno Marijino božjo pot na majhni slovenski zemljici. V enem letu ne bi mogel obhoditi vseh Marijinih božjih poti po Koroškem, Štajerskem, Kranjskem, Primorskem in tja do Slovenske Benečije: od Turnišča v Slovenski Krajini do Stare gore pri Čedadu, od Svetih Višarij do Fare ob Kolpi. Res bi po slovenskih mestih, vaseh in gorah lahko pobožni romar naštel še več Marijinih krajev milosti, kot je dni v letu.

Letos 6. junija je Marija na Sveti gori pri Gorici obhajala dve sto štiridesetletnico slovesnega kronanja. Tisti teden po kronanju se je vršil na Sveti gori Marijin misijon. V enem tednu je Marija na Sveti gori pripeljala k obhajilni mizi 133 tisoč romarjev. Tako zna Marija voditi k Jezusu.

29. junija smo obhajali dve sto petdesetletnico začetka Marijine božje poti v Kapeli nad Kropo. Drugo leto bo štiri stoletnica, odkar se je začela Marijina božja pot v Novi Štifti pri Gornjem gradu. Že se pripravljamo na slovesno obhajanje šest stoletnice, odkar so Slovenci začeli romati na Svete Višarje (1360).

Svoje veliko zdravilišče in svoj usmiljeni, materinski, kraljevski prestol, kamor zadnjih sto petdeset let v velikih množicah roma slovenski narod iskati tolažbe, odpusčenja grehov, miru, zdravja, moči in poguma, pa si je Marija postavila na Brezjah na Gorenjskem. Letos 1. septembra je Marija Pomagaj obhajala petdesetletnico, odkar je takrat ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič, veliki Marijin apostol med slovenskim narodom, poln svete pobožnosti svoji in naši ljubi Mariji Pomagaj, Materi in Kraljici Slovencev, in njenemu božjemu Detetu položil zlati kroni na glavo.

Doma so se slovesno pripravljali na pobožno obhajanje te pomembne petdesetletnice. Ves mesec maj so brali oziroma pridigali šmarnice v čast Mariji Pomagaj. Prevzvišeni gospod škof Anton Vovk, apostolski administrator ljubljanske škofije, je za petdesetletnico kronanja Marije Pomagaj prosil v Rim, da bi v ljubljanski škofiji smeli obhajati vsako leto 24. maja praznik blažene Device Marije, Pomočnice kristjanov. 28. decembra 1956 je Kongregacija svetih obredov tej prošnji ustregla.

Kako silno vsi verni Slovenci hrepenimo, da bi odslej smeli praznik Marije Pomagaj vsako leto obhajati! Morda bi sveta stolica dovolila, da bi ga smeli obhajati slovenski izseljenci povsod, kjer so si postavili svoje Brezje v tujini (n. pr. Lemont, Toronto, slovensko semenišče v Adroguéju, slovenska kapela v Buenos Airesu).

Majhna cerkvica sv. Vida je več stoletij samevala na kraju sedanje božje poti na Brezjah. V stranski kapelici je sv. Vidu delal družbo sv. Anton Puščavnik. Mošenjski župnik Urban Ažbé pa je leta 1800 dal napraviti še novo stransko kapelo v čast Mariji Pomagaj, posnetek znamenite Cranachove Marije Pomagaj iz leta 1517. Domačini in bližnji okoličani so se kaj radi takoj od začetka zbirali okoli Marijinega oltarja; podoba je bila naslikana na steno.

Leta 1814 pa je slikar Leopold Layer iz zaobljube, ker ga je Marija rešila iz ječe, napravil čudovito ganljivo podobo Marije Pomagaj za Brezje. Posebno Marijine mile oči vsakega romarja spremljajo s svojim usmiljenim pogledom. Marija je na Brezjah delila vedno več dušnih in telesnih dobrot.

22. septembra 1863 je tam čudežno odravela Marija Tavčar iz Begunj, ki je zaradi božjasti imela desno nogo v kolenu tako sključeno, da je za silo mogla hoditi le ob berglah. Bergle je pustila kar pri Mariji Pomagaj. K prvim berglam se jih je pridružilo v naslednjih petdesetih letih še okoli dve sto petdeset. Zahvalnih podob pa je toliko, da bi jih morali dolgo dolgo šteti. Krajnikovi starši ter njihova hčerka, ki je sedaj usmiljenka v Lujanu, bi nam mogli podrobno pripovedovati, kako so pri več kot tridesetih zdravnikih iskali pomoči, da bi njihova hroma deklica shodila, pa je niso našli, Marija na Brezjah pa je hitro našla pomoč in jo v trenutku čudežno ozdravila.

Sedaj po več kot sto petdesetih letih Marijine božje poti na Brezjah pa bi lahko trdili, da je doslej že več kot milijon Slovencev na Brezjah shodilo v duhovnem življenju, ko so mrtvi na duši prišli na Brezje, pa so po Mariji spet v zakramentu sv. pokore prejeli nadnaravno življenje.

Romarjev je toliko prihajalo, da skoraj ni bilo mogoče vsem postreči, ker je manjkalo zlasti spovednikov. 9. oktobra 1898 pa je škof Jeglič blagoslovil nov samostan na Brezjah ter skrb za Marijino božjo pot izročil frančiškanom. Ves slovenski narod pa je Mariji Pomagaj zidal novo veličastno cerkev. 9. oktobra 1889 je takratni ljubljanski škof dr. Jakob Missia blagoslovil temeljni kamen; 7. oktobra 1900, na praznik rožnovenske Matere

božje, pa jo je isti Missia kot goriški nadškof posvetil. Posvetil je tudi veliki oltar svetega Vida; oltar sv. Antona Padovanskega je posvetil škof Jeglič, oltar sv. Antona Puščavnika pa st. cloudski škof Jakob Trobec, doma iz Polhovega gradca.

Meseca maja 1869 je mladi maturant Tonej Jeglič Mariji Pomagaj razlagal svoje velike borbe za duhovniški poklic; Marija Pomagaj na Brezjah mu je izprosila srčni mir, jasnost in odločnost glede poklica. 1. septembra 1907, na angelsko nedeljo, pa je isti Tone Jeglič kot ljubljanski škof svojo in veliko Pomočnico svojega slovenskega naroda ter njenega Jezuščka ovenčal z zlatima kraljevskima kronama.

15. junija 1907 so v Rimu uslišali njegovo prošnjo za slovesno kronanje Marije Pomagaj. Milostna kapela in vsa cerkev sta bili za ta veliki dan 1. septembra krasno ozaljšani, izredno lepo okrašen pa je bil zlasti Marijin šotor pred cerkvijo, kamor so milostno podo-

bo prenesli za kronanje. Vse v mlajih, vencih in zastavah za Marijo Pomagaj, Mater in Kraljico Slovencev! Škof Jeglič je dospel že prejšnji dan in dolgo v noč spovedoval. Pomagali so v spovednici redovniki in svetni duhovniki. Iz vseh slovenskih krajev je prišlo vsaj trideset tisoč vernikov. Vpričo sto duhovnikov in vse te verne množice slovenskih Marijinih duhovnih otrok škof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič najprej z apostolskim ognjem govori o Mariji, Kraljici nebes in zemlje, potem pa Marijo Pomagaj in Dete v njenem naročju slovesno ovenča z zlatima kronama.

Kdo bo znal opisati ta slovesni prizor in kaj je čutil v svojem srcu takrat škof Jeglič in njegovi verni Slovenci! Marija Pomagaj, kronana Kraljica Slovencev, je potem v slovesnem sprevodu med mlaji in slavaloki šla s svojim ljudstvom. Vsaj sedemdeset zastav in bander jo je spremljalo, z njimi

Pogled na od pokojnega mojstra Plečnika prenovljeni stranski oltar romarskega svetišča na Brezjah, kjer kraljuje milostna slika Marije Pomagaj, ki je slavila letos 1. septembra zlati jubilej svojega kronanja

pa pobožna molitev in petje slovenskih vernikov. Mogočno se je takrat razlegala pesem: „Odprta so sveta nebesa“, ki jo je zložil mladi dr. Franc Kimovec, besedilo pa pripravil mons. dr. Jože Debevec. Po slovesni procesiji je škof Jeglič v cerkvi opravil pontifikalno sv. mašo. A slovesnosti ni bilo konec. Ves teden se je vršil Marijini misijon: vsak dan so bile pridige, slovesne sv. maše in mnogo spovedovanja. Vse tiste dni je na Brezjah 17 tisoč vernikov prejelo Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu.

Število romarjev se je vedno bolj večalo. Med najbolj pridnimi romarji je bil do konca življenja nadškof Jeglič. Leta 1913 je bilo vse leto na Brezjah 65 tisoč sv. obhajil, pred drugo svetovno vojno pa tudi do sto tisoč. Romarjev pa je pred drugo svetovno vojno prihajalo tudi do dve sto tisoč na leto.

Marija Pomagaj ni tu samo Tonetu Jegliču pokazala pot v semenišče. Mnogo drugih fantov jo je tu prosilo za isto pomoč. Hvaležno so k njej do danes prihajali kot novomašniki. Tudi dr. Janez Evangelist Krek je tu pri Mariji Pomagaj opravil svojo prvo daritev. Najbrž Marija Pomagaj na njegovo zadnjo uro ni pozabila na to Krekovo nežnost do Nje. Verni ženini in neveste so se radi poročali pred oltarjem Marije Pomagaj. Prihajale so večje skupine romarjev: Dolenjci, Korošci, Goričani, Tržačani, Štajerci, romarji iz Slovenske krajine. Pa tudi westfalski in ameriški Slovenci na Marijo Pomagaj niso pozabili. 26. julija 1931 so ameriški Slovenci prišli na Brezje prosit ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana naj bi še v ljubljanski škofiji resno začeli z delom za Baragovo razglasitev za blaženega. Vršila so se večja zborovanja Marijinih fantovskih in dekleških družb, tretjeredniški kongres, zborovanja bojnikov.

Dvakrat je doslej Marija Pomagaj zapustila Brezje. Slovesno je kot pokroviteljica nepozabnega evharističnega kongresa romala 28. junija 1935 v Ljubljano. Leta 1941 pa se je skrivaj pred nemško silo umaknila na Trsat. Meseca maja 1943 je od tam prišla v Ljubljano sredi največje stiske. 29. maja 1943 se je udeležila spokorne procesije, drugi dan ob desetih dopoldne po pridigi pred slovesno sv. mašo v stolnici pa je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman vpričo milostne podobe Marije Pomagaj sebe, svojo ljubljansko škofijo in ubogi slovenski narod posvetil Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Dolga štiri leta je nešteto potrlih src tolažila v ljubljanski stolnici. 15. junija 1947 pa se je vrnila v svoj planinski raj na Brezje, od koder razliva svoje veliko materinsko usmiljenje in dobroto v neizmerno število slovenskih src doma in v tujini. Veliki mojster Jože Plečnik ji je pred nekaj leti lepo okrasil njeno malo bivališče: kapelico na Brezjah.

Slovenec pa tudi v tujini ni pozabil na Marijo Pomagaj. Že pred petdesetimi leti je benediktinec p. Ciril Zupan postavil veličastno cerkev Marije Pomagaj v Pueblo Colorado. Kapelo Marije Pomagaj ali pa vsaj podobo Marije Pomagaj najde ameriški Slovenec n. pr. v cerkvi sv. Jožefa v Jolietu,

v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Sheboyganu, v cerkvi sv. Jurija v So. Chicagi, v cerkvi sv. Lovrenca v Clevelandu.

Za poseben kraj milosti pa si je Marija Pomagaj izbrala leta 1924 Lemont, od koder slovenski frančiškani širijo njeno slavo. Škof dr. Anton Bonaventura Jeglič je leta 1926 kronal tudi to čudodelno podobo Marije Pomagaj, ki je delo p. Blaža Farčnika.

Marija Pomagaj je šla z dolgo vrsto slovenskih beguncev in izseljencev na vse kraje. Skromne, a lepe kapele so ji napravili že v italijanskih in avstrijskih taboriščih. Za Marijino teto so ji kanadski Slovenci napravili nove Brezje v Toronto.

V Južni Ameriki si je Marija Pomagaj v Adroguéju pri Buenos Airesu izbrala skromno semeniško kapelico, nekdanjo garažo, za svoje bivališče. To je bila dejansko prva res slovenska Marijina cerkevica v Latinski Ameriki. Leta 1955 pa so ji pridne bogoslovne roke, dobri slovenski zidarji in škof dr. Gregorij Rožman s pomočjo slovenskih ameriških dobrotnikov zgradili malo večji in lepši dom. Tu s posebno ljubeznijo varuje in vodi slovensko bogoslovno semenišče in Škofov zavod.

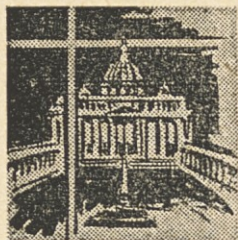
Marija Pomagaj se je naselila tudi v Challao pri Mendozi, od koder varuje in spodbuja k dobremu mendoške Slovence. Posebno všeč pa ji je Lujan, kamor s' toliko ljubeznijo vsako leto na velikih romanjih zbere toliko Slovencev in Slovenk okoli sebe. Več let je gostovala v salezijanski cerkvi na Belgrano v Buenos Airesu, kjer se je do lanskega leta vršila ob nedeljah in praznikih božja služba za Slovence. Preteklo leto pa ji je škof dr. Gregorij Rožman blagoslovil novo slovensko kapelico na Ramón Falconu. Upamo, da ji bo ljubezen slovenskih vernikov kmalu postavila lepši in prostornejši dom: argentinske Brezje, od koder bo še dolgo dvigala slovenski rod, ki se je naselil na tej vroči in vlažni zemlji.

Marijo Pomagaj časti slovenski izseljenec v Angliji, v Franciji, v Belgiji in na Nizozemskem. Marija Pomagaj pa zbira tudi uboge slovenske otroke, ki so zašli v mohamedanski svet, v kapelici šolskih sester v Kairu.

Slovenci v Argentini niso pozabili na slovesno obletnico kronanja Marije Pomagaj na Brezjah. V spomin na to slovesnost so zbirali sv. maše v čast Mariji, Srednici vseh milosti, da bi bil nauk o Mariji Srednici vseh milosti kmalu razglašen kot verska resnica. Dostej so slovenski duhovniki opravili v ta namen okoli dve sto sv. maš. Zbirajo tudi podpise za prošnjo, s katero se bodo slovenski dusni pastirji, drugi slovenski duhovniki in verniki obrnili po ljubljanskem škofu dr. Gregoriju Rožmanu na sv. očeta, da bi nauk o Mariji, Srednici vseh milosti razglasil kot versko resnico.

Vsi verni Slovenci pa smo v teh dneh znova obudili svoje zaupanje in ljubezen do Marije Pomagaj, svoje Matere in Kraljice, ki je po besedah nadškofa Jegliča vsemogočna po svoji priprošnji.

Dr. FILIP ŽAKELJ, Argentina

Za kaj bomo ta mesec molili?

**DA BI SE VERNIKI NE NAVELIČALI
Z GOREČO MOLITVIJO PROSITI
BOGA ZA DAR STANOVITNOSTI
TISTIM, KI ZARADI VERE PREGA-
NJANJE TRPE**

„Samo Bog more dati tem kristjanom tako moč v trpljenju. Nasilna smrt se mi zdi bolj nežna kot njihovo vsakdanje mučenje. Ne govorim le o tistih, ki gnijo v ječi, temveč tudi o tistih, ki živijo po stanovanjih, ki so „svobodni“. So pod neprestanim nadzorstvom... Dan in noč jim grozi obisk policije, podvrženi so neskončnim zasliševanjem in prisiljeni, da prisostvujejo obtoževalnim zborovanjem... Poznam redovniške družine, ki živijo v skrajni bedi, zato ker ne želijo postaviti svojih podpisov na obtožnice, ki so po njihovem prepričanju zlagane. Do dna me pretrese misel na vse katoličane, obsojene na životarjenje parijcev zato, ker ne odpadejo od vere.“

Tako je v začetku lanskega leta opisala kitajske razmere neka ruska pravoslavna gospa, potem ko je prebežala na to stran železne zavese. Eno od tisoč poročil! Ali si je mogoče misliti človeka, ki se ne bi vsak dan spomnil na te tako preizkušene brate? Cerkev pozna našo slabost; zato poziv tega meseca članom Apostolstva molitve: da bi verniki sploh molili in da se ne bi naveličali.

Da se ne bi naveličali, kajti položaj zavaja v obup, obup na v opustitev vsakega delovanja. Oboje je za kristjane

največja napaka. Poleg tega je primer zaradi vere preganjanih bratov poln razlogov, ki morajo v nas zbujati vso drugo kot obup.

Premislimo! Tiste besede na gori, povedane za vso zgodovino in vso večnost: Blagor jim, ki zaradi mene trpe preganjanje! Ta položaj je zanje milost. Njihovo življenje in smrt ne bi mogla imeti večje cene, kot jo imata zdaj. Kdo je bolj podoben Kristusu kot oni, čigav križ stesan bolj po načrtu Njegovega katerega pot v slavo bližja njihovi?

Zakaj Oče nikogar ne preskuša čez moči. Ko nas stiska predstava njihovega trpljenja, naj nas tolaži misel na veličino milosti, ki so je istočasno deležni.

V njih trpi Kristus. Kolikšno je torej zasluženje, ki izvira iz njihovih bolečin zanje, za nas, za vso Cerkev, za preganjalce!

Kadar nam gre predobro, smo v vedni nevarnosti, da se nam najvišji cilj zazdi previsok. V preganjanju spet zaisije v vsej lepoti. Tako je vernikom pod komunizmom. Življenjska moč njihove vere pa se pretaka tudi k nam. Bolj ko smo v molitvi in zakramentalnem življenju z njimi eno, bolj bomo čutili, kako rastemo, kako se krepi vsa Cerkev, kako božja kri čisti in oživlja tudi brezbrizne, zablodele, zaslepljene. Komunisti čutijo isto postavbo v naravnem redu: dokler so v borbi, je v njih moč, če pa pridejo na oblast, je konec poleta, razgalijo se laž, sebičnost, hinavščina in sovraštvo, ki je prej bilo pogonska sila in jih

ROŽENVENSKI MESEC

Cvetke trgam, svetlo bele,
višnjeve in zarudele,
z njim bom venček krasni vil,
in Mariji ga daril.

Andrej Vavken

Mesec oktober je kot maj izrazit Marijin mesec. Skozi trideset dni vabi sv. Cerkev svoje otroke k roženvenski pobožnosti, kajti presveti rožni venec je že dolgo vrsto stoletij za Cerkev močno orožje, s katerim se, ključoč sladko Marijino ime, brani pred silami teme in jih zmaguje.

V mesecu oktobru praznuje sv. Cerkev tudi poseben praznik presv. rožnega venca. Nastal je ta praznik kot spomin na zmago krščanskega orožja nad turškim polumesecem leta 1571 pri Lepantu v Jonskem morju. To zmago križa nad

je družilo, se zdaj obrne proti včerajšnjim tovarišem.

Po mnogih deželah hodi danes Cerkev krvavi križev pot. Ponavljajo se postaje, obnavlja se blagoslov Gospodove žrtve. Mnoge duše se prej ali slej odpro sili prizora, ki je celo Pilatu izvalil krik: Glej človek! Vrste se Simoni iz Cirene, Veronike, jeruzalemske žene, stotniki spoznavalci. Pod križ vedno najdejo Janezi in Magdalene in vedno stoji pred Sinovim obličjem Marija.

Gre že proti nedeljskemu jutru? Je že blizu vstajenje Cerkve pri nas in drugod? Ne vemo. Vemo pa, da to ni brez zveze s papeževim naročilom za ta mesec in s tem, kako mu bomo sledili.

Prof. ALOJZIJ GERŽINIČ

mohamedanskih fanatizmom je krščanski svet pripisal Marijini priprošnji, kajti prav v trenutku bitke so papež sv. Pij V. in rimski verniki zaupno molili rožni venec in prosili za zmago krščanstva. Spočetka se je ta praznik obhajal prvo nedeljo v oktobru, sedaj pa se liturgično praznuje 7. oktobra.

Pobožnost sv. rožnega venca je stara; izvira iz 12. stoletja in je nastala tako, da so preprosti samostanski bratje namesto 150 psalmov začeli moliti 150 zdravamarij. V 15. stoletju pa so začeli na pobudo kartuzijanov dodajati zdravamarijam še kratke vzklike iz Jezusovega in Marijinega življenja. Tako se je razvil sedanji rožni venec v treh delih, ki ga je sv. Cerkev obdarila z mnogimi odpustki.

Tudi v vzhodni cerkvi poznajo nekaj podobnega, tako imenovani akathist, ki je četverodelen slavospev Mariji v čast in se v njem prav tako omenjajo razne skrivnosti iz Jezusove mladosti.

Mašna molitev izraža na praznik globoko misel, naj bi posnemali to, kar skrivnosti rožnega venca vsebujejo in dosegli to, kar obljublja. Berilo veliča tiste, ki Marijo iščejo, zakaj kdor najde Marijo, najde varno pot v nebesa in bo prejel zveličanje. Evangelij nas vodi v Nazaret, kjer je nadangel Gabrijel razodel presveti Devici prvo skrivnost sv. rožnega venca in našega odrešenja. Tiha molitev in molitev po obhajilu pa vsebujejo vdano prošnjo, naj bi nas evharistični darovi in moč skrivnosti rožnega venca očistili in storili vredne Gospodovih obljub v nebeškem kraljestvu.

Pobožnost sv. rožnega venca je najobičajnejša in najbolj iskrena pobožnost

našega ljudstva. In to upravičeno, kajti njegov sad je velik in ob smrtni uri nas bo odločilno ščitil pred napadi hudega duha. Poglobljajmo se zato vedno bolj v njegovega duha!

ŠTIRI OKTOBSKE NEDELJE

Sedemnajsta pobinkoštna nedelja (6. oktobra) govori o največji zapovedi. Treba je ljubiti Boga z vsem sreem, vso dušo in vsem mišljenjem. Druga zapoved pa je ljubezen do bližnjega z isto stopnjo, kot človek ljubi samega sebe. Med tem ko bosta vera in upanje v nebesih nehala, bo pa ljubezen ostala in bo v novi domovini vir blaženstva.

V osemnajsti nedelji že slišimo besede o Gospodovem prihodu. „Vztrajajoč v vsakem nauku in spoznanju“ (berilo: 1 Kor 1, 4-8) tudi mi z vernimi Korinčani pričakujemo razodetja Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki bo ob dnevu njegovega prihoda. Kristusove obljube ne varajo. Svojo besedo potrjuje božji Učenik s čudeži. Prav v evangeliju 18. nedelje (Mt 9, 1-8) potrdi odpuščanje grehov mrtvoudnemu z njegovim ozdravljenjem. Mašne molitve pa poudarjajo, da je vse, kar prejemamo in kar bomo

prejeli božji dar. Dolžnost hvaležnosti nam pa narekuje, da takoj sledimo spoznani resnici in po njej uravnamo svoje življenje.

Devetnajsta nedelja po binkošti, ki letos sovpada z misijonsko nedeljo, je radostno povabilo na nebeško ženitnino (Mt 22, 1-14). Le žal, da se mnogi kraljevemu povabilu nočejo odzvati, drugi pa spet pridejo nepripravljeni, brez svatovskega oblačila, tako da jih mora gostitelj zavrniti. Sv. Pavel pravi v berilu (Ef 4, 23-28), da si moramo obleči „novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v resnični pravičnosti in svetosti“. To novo oblačilo je posvečujoča milost, ki edina daje pravico za vstop v nebeško kraljestvo. Tudi pogani so poklicani na nebeško ženitnino. Ker si pa sami ne morejo oskrbeti svatovskega oblačila, je naša dolžnost, da jim pomagamo s tem, da podpiramo katoliško misijonsko fronto. Ali smo vsi člani Družbe za širjenje vere? Ali molimo vsak dan za misijone in kaj zanje žrtvujemo?

Zadnjo nedeljo v oktobru (27. oktobra) praznuje katoliški svet od leta 1925 dalje kot praznik Kristusa Kralja. Novi vek je spočel veliko zmoto laicizma, zmoto, ki se javlja sicer v raznih oblikah, toda v svoji osnovi vedno bolj ali manj očitno zanika oblast božjo in sv. Cerkve nad družbo in državo. Cerkvi hoče odvzeti vsak vpliv na javnost, na vzgojo mladine in krščanski značaj države. A če že vero in Cerkev v državi dopušča, ji pa hoče dati vsaj nekega „svobodnega duha“. Proti tej pogubni zmoti, ki je v mnogih državah že obročila žalostne sadove, je bilo nujno potrebno, naglasiti že prastaro in v bogoslužju sv. Cerkve vodilno misel: da je Kristus Kralj vesoljstva in da je vsa oblast le od Boga. Tako je prišlo do novega praznika.

Bogoslužje praznika Kristusa Kralja razvija globoke misli. Kristus se je

Največja slovenska božja pot Marije Pomagaj na Brezjah, posneta po fotografiji, ki smo jo pred kratkim prejeli iz domovine.

kot božje Jagnje ponižal do smrti na križu, zato mu pristoji tudi vsa oblast, moč in čast, saj je odrešil svet in človeški rod (vstopna pesem). Berilo naglašava važno resnico, da je bilo po Kristusu vse ustvarjeno: nebeške in zemske stvari, nevidno in vidno, angeli in ljudje. Zato ima Kristus nad vsem oblast. Evangelij slika prizor, ko Pilat sprašuje Kristusa, če je res kralj. Kristus je to potrdil. Še več! Povedal je, da je zato prišel na svet, da da človeštvu najvišjo resnico in pravico. Prav ti dve kreposti bi morali biti tudi vladarjem in oblastnikom vodilni smernici pri izvrševanju njih oblasti.

Naš sklep bodi: posvetili bomo vse svoje moči službi sv. Cerkve, da bo v dušah, v družinah, v zasebnih in javnih ustanovah, povsod vladal Kristus Kralj.

PRAZNIK ANGELOV VARUHOV

Resnica, da ima vsak vernik svojega posebnega angela varuha, je tolike važnosti, da ji je sv. Cerkev v začetku no-

vega veka posvetila še poseben praznik in ga ustalila na dan **2. oktobra**. Angeli so od vseh ustvarjenih bitij najvišjega reda. Njih ne vežejo spone telesnosti, njim ne omračujejo uma svetni miki in navezanost na snov, čisti duhovi so, povsem v božji službi. Nevarnosti, ki prihajajo od padle človeške narave, sveta in hudobnega duha, takoj opazijo. Ker po svoji zmagoviti preizkušnji že uživajo slavo in poveličanje pri Kristusu, vršijo svojo sužbo varuštva pač z največjo hvaležnostjo in vdanostjo do Kristusa in vse svoje moči posvečujejo službi skrivnostnega Kristusovega telesa, svete Cerkve.

Mašno bogoslužje ima v svojem uvodu mnogo podobnosti s praznikom sv. Mihaela. Poudarja se vzvišena moč in odlično poslanstvo božjih glasnikov in služabnikov. Evangelij pa še posebej opozarja, da imajo vsi verniki, tudi najmanjši in najnežnejši, svoje anjele varuhe. Kdor koli torej svojega bližnjega žali ali mu škoduje, ta žali in žalosti tudi njegovega angela varuha. Zlasti pa

grozi sv. evangelij s strašnimi kaznimi tistim, ki bi se drznili pohujšati duše dolžnih otrok, zakaj njih angeli varuhi „gledajo obličje nebeškega Očeta“.

Misel, da angel varuh zastopa samega Boga, bi morala tudi nas napolnjevati s spoštljivim strahom božjim. Če bi se zavedali, da nam vsako dejanje nadzira božji zastopnik, bi bila naša dejanja drugačna. Ne bi bilo med nami greha in verske dolžnosti bi vršili z najsvetejšo vneto.

NAUK, KI NAM GA DAJEJO SVETNIKI

Ves svet pozna sv. Terezijo Deteta Jezusa, ki ima svoj praznik 3. oktobra. Zнала je izrabiti svoje preprosto življenje in ga prepojit s svojo veliko ljubeznijo do Boga. Tako nam je odkrila novo pot, kako priti do Boga. Želeti vse storiti za Boga, pa se obenem zavedati, da brez božje pomoči ničesar ne zmoremo, to je jedro njene poti.

Pevec božje ljubezni je bil sv. Frančišek Asiški (4. oktobra). Svetu je oznanjal resnico, ki so jo stoletja pred njim prekrila v pozabo: človek je srečen, ko se popolnoma oprusti zemskih stvari in ni navezan.

Tretji general jezuitskega reda se je pisal Frančišek Borgia (10. oktobra). Pogled na iznakaženi obraz mrtve kraljice, za življenja čudovite krasotice, ga je pretresel do dna duše. Dal je svetu slovo in se posvetil Bogu. Udarci življenja so tisti, ki nas navadno vodijo k Bogu, zato jih ne preklinjajmo, kadar se zgrnejo nad nas.

Ena največjih mističnih duš je bila sv. Terezija iz Avile na španskem (15. oktobra). Slep je zaupala v božjo Previdnost. Zato je mogla zgraditi 32 samostanov.

Zvest spremljevalec sv. Pavla je bil evangelist sv. Luka (18. oktobra). Nje-

gov evangelij še posebej poudarja božje usmiljenje do skesanih grešnikov.

Nadangel Rafael (24. oktobra) je spremljal mladega Tobija v tujino in ga celega in zdravega pripeljal nazaj v očetno hišo. Zato je sv. Rafael zaščitnik vseh izseljencev, tudi nas Slovencev. Že doma smo imeli Rafaelovo družbo za pomoč bratom in sestram v tujini. Žal njenega pomena nismo dovolj doumeli. Sedaj sami doživljamo nevarnosti, katerim je izpostavljen vsak izseljenec, ko pride na tuja tla. Priporočajmo se radi temu velikemu zaščitniku.

28. oktobra praznuje cerkev sv. apostola Simona in Juda Tadeja. Kot vsi Gospodovi učenci razen sv. Janeza Evangelista, sta tudi ta dva apostola z mučeniško smrtjo zapečatila svoje delo za duše. Sv. Simona so prežagali, sv. Juda Tadeja pa s kijem pobili. Kdor služi Kristusu, mora biti vsak trenutek pripravljen na največje žrtve, tudi na žrtev življenja.

*

Mesec oktober se je do zadnje liturgične reforme končaval z **vigilijo vseh svetnikov**. Nedvomno je misel, da so vsi ti, ki so tu na zemlji zaradi Kristusa bili preganjani, mučeni, usmrčeni ali pa so v sveti pokornosti mrtvičili samega sebe, a zdaj s Kristusom kraljujejo, za krščansko srce izredno tolažilna. Naj dobri Bog tudi v nas pomnoži svojo milost in nam podeli, da se po svetem življenju pridružimo radosti njih, katerih god želimo praznovati!

JOŽE JURAK

VESOLJNOST CERKVE

Milijoni katoličanov vsega sveta iz dneva v dan ponavljamo v Apostolski veri čudoviti člen: „Verujem v sveto katoliško Cerkev“. Morda vse premalo razmišljamo njegovo bogato vsebino.

JEZUS CERKEV PRIPRAVLJA IN USTANOVI

Po svojem prihodu na svet je naš Gospod oznanil in pripravljaj kraljestvo božje na zemlji, ki bo uresničeno v njegovi Cerkvi. Venomer govori o eni Cerkvi, ki jo primerja čredi, kraljestvu, žitnemu polju, čolnu. To mesijansko kraljestvo Nove Zaveze ne bo nacionalno, marveč vesoljno, objemajoče vse narode vseh časov. Zunanje bo in socialno, a istočasno notranje in duhovno. Sedanje, pa tudi bodoče in eshatološko, ker bodo končno dobri ločeni od hudobnih ob vstopu v večnost. Cerkev pripada temu svetu in temu življenju. Zgrajena bo na Petru, umrljivem človeku, ki bo imel oblast zavezovati in razvezovati „na zemlji“ predno bo prenehal čas in nastopila večnost.

Z Jezusovo smrtjo na križu je bilo odrešenje dopolnjeno in Cerkev ustanovljena. Na binkoštni praznik je začela formalno delovati, ko je prišel nadnjo Sveti Duh in je zaživela kot socialni organizem. Božja moč je v polnila vse njene prve ude in oživel je ves organizem mističnega Kristusovega telesa. Bujno nadnaravno življenje milosti je vzvalo v sveti Cerkvi. Trajna plodovitost je postala njen delež. In to božje življenje se bo nadaljevalo ter stopnjevalo v njej do konca sveta, ko bo poslanstvo

mesijanskega kraljestva — katoliške Cerkve na svetu — dovršeno in vsi njeni dobri udje v nebeškem kraljestvu vekomaj zveličani.

CERKEV MORA BITI LAHKO RAZPOZNAVNA

Obveznost vseh ljudi, da postanejo udje svete Cerkve, vključuje lahko spoznanje njenih svojskih znakov. Kristus ne bi mogel terjati od nas, da pripadamo njegovi Cerkvi, sprejmemo njene nauke, se poslužujemo njenih sredstev za zveličanje in poslušamo njene predstavnike, ako ne bi mogli najti to Cerkev obstoječo na svetu kot mesto zidano na gori.

Namen Kristusov je bil, da bi vsaj njegovi verni pripadali in bili združeni v katoliški Cerkvi, ne da bi begali okrog išoč med mnogimi cerkvami, katera bi se zdela komu bolj primerna za osebnne potrebe in okus.

Cerkev mora voditi vse ljudi v nebeško kraljestvo po prakticiranju katoliške vere. Taka praksa je vidna in razpoznavna aktivnost, kot prejetje svetih zakramentov, prisostvovanje sv. maši in pobožnostim, poslušanju božje besede.

Nuditi mora sredstva za zveličanje pri reševanju duš, ki morajo biti jasno razločljiva od načinov in potov, ki si jih je izmislil človek in ne določil Bog.

Cerkev mora tudi nadaljevati Kristusovo poslanstvo, ki je bilo vidno in razpoznavno.

Iz vseh teh prevažnih razlogov je Kristus ob ustanovitvi katoliško Cerkev tako označil, da je kaj lahko vsemu človeštvu razpoznavna. Kar štiri znake ji

je dal, ki njeno odkritje ljudem močno olajšujejo. In ko je jasno spoznana, je njena identifikacija gotova. Pa tudi okleniti se je je mnogo lažje. Vsaj upravičeni izgovori niso potem več možni.

OD ŠTIRIH ZNAKOV JE VESOLJNOST NEIZPODBITNO JASNA

Pravo katoliško Cerkev ločimo od številnih drugih cerkva po njenih znakih: edinstvo, vesoljnost, apostolstvo in svetost Cerkve. Vsi so važni, nobenega pri pravi Cerkvi ne moremo pogrešiti. vendar je vesoljnost najbolj jasen znak.

Izraz „katoliški“ je grškega izvora (katholicós) in pomeni z ozirom na celoto „splošen“, „občen“, „vesoljen“. Izraža torej edinstvo v množstvu. Izraz „Katoliška Cerkev“ se pojavi najprej v pismu mučenca sv. Ignacija iz Antiohiije († 117), ko piše vernikom v Smirno (8, 2): „Kjerkoli je Jezus Kristus, tam je katoliška Cerkev.“ Tako so z izrazom „katoliški“ v prvih treh stoletjih bili naglašali „edinstvo vernikov in celotnost krščanskih verskih resnic v nasprotju s partikularizmom in razcepljenostjo heretikov, potem pa bolj vesoljno razširjenost v sedanjem značenju“ (Grivec, Cerkev, str. 243). Za splošno razširjenost Cerkev se je izraz začel uporabljati v 4. stoletju.

Schultes iz izraza „katoliški“ izvaja: „Odtod sledi, da lahko Cerkev imenujemo vesoljno v raznem smislu: najprej z ozirom na prostor, v kolikor je razširjena po vsem svetu; drugič po času, ker bo vedno obstojala; tretjič z ozirom na ljudstva, ker ima člane vseh rodov, narodov in jezikov; četrto z ozirom na prilike ljudi, ker niti gospodarji ne sužnji, niti modri ne nespametni niso izključeni iz njene črede; petič z ozirom na nauk, ker lastuje celoten nauk Kristusov v svoji neokrnjeni resnici: šestič.

ker poseduje sredstva zveličanja v kolikor celotno Kristusovo trpljenje v njej deluje in lastuje zdravilo zoper duhovno bolezen vseh ljudi; sedmič zaradi obveznosti in potrebnosti okleniti se Cerkve, ki je naložena vsem ljudem, ker je od Boga določeno sredstvo za njih odrešitve“ (Schultes, De Ecclesia Catholica, str. 179).

CERKEV JE RAZŠIRJENA PO VSEM SVETU

„Vesoljnost je najznačilnejše svojstvo novega mesijanskega kraljestva v nasprotju z narodno omejenostjo starega zakona“ (Grivec, Cerkev, stran 243). Z Jezusovo smrtjo je bilo konec Starega zakona in napočila je nova doba katoliške Cerkev, mesijanskega kraljestva Nove Zaveze. Cerkev pa ne bo teritorialno omejena, ker ne bo nikdar narodna, državna, ampak vedno — vesoljna, za ves svet. Zemljepisno je razširjena po vseh kontinentih. Je kozmopolitična, edina mednarodna družba, ki obstoja od Kristusa in izza časa apostolov. Nobena druga družba na svetu se ne more primerjati z njo po starostnem pokolenju.

Sv. Avguštin omenja, da so preroki govorili bolj odkrito o Cerkvi kot o Kristusu, ker so predvidevali, da se bo o njej motilo veliko več ljudi kot o skrivnosti učlovečenja. Zato bodo mnogi prevarani.

Kristus je dolčil apostolom ves svet za njihov apostolat, ko jim je dal zapoved: „Pojdite po vsem svetu in oznanjajte evangelij vsemu stvarstvu“ (Mk 16, 15). Tik pred odhodom v nebo vprašujočim apostolom obljubija: „Prejeli pa boste moč, ko pride v vas Sveti Duh, in boste meni priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta“ (Apd 1, 8).

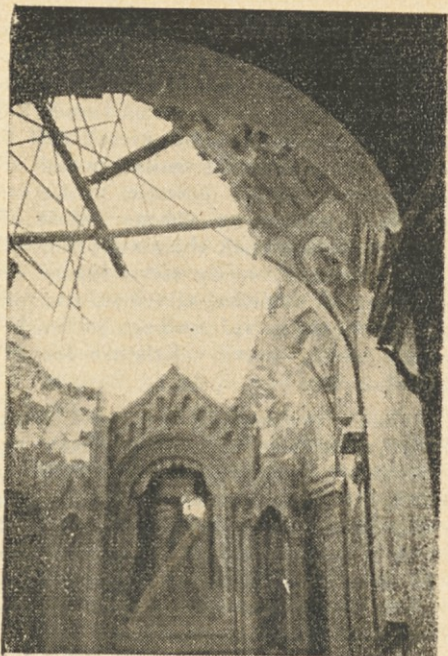
Apostoli so se razšli po vseh delih znanega sveta in prerokbe so se izpolnile. Povsod so oznanjali Kristusov evangelij. „Po vsej zemlji se je razlegel njih glas in do konca sveta njih besede,“ piše sv. Pavel (Rim 10, 18). Že v tretjem desetletju po Jezusovem križanju je mogel apostol narodov pisati Rimljanom: „Najprej hvalim svojega Boga po Jezusu Kristusu za vas vse, da vaša vernost slovi po vsem svetu“ (Rim 1, 8).

Mučenec sveti Justin je nekako eno stoletje po Kristusu ugotovil, da ni rodov med barbari in Grki niti med drugim ljudstvom, med katerimi se ne bi klicalo ime Jezusa Kristusa.

In sv. Avguštin piše: „Cerkev obstoja iz vernih razpršenih po svetu“, ter se po pravici naziva vesoljna, ker je „razširjena po sijaju ene vere od vzhajajočega do zahajajočega sonca“ (Serm 211, II, 4).

SLEHERNI NAROD IN POSAMEZNIK JE VANJO POVABLJEN

Že v Stari Zavezi je Bog napovedal Abrahamu v mesijanski obljubi: „V tebi bodo blagoslovljeni vsi narodi“ (1 Moz 22, 18). Tako je naš Zveličar prišel na svet, „da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice“ (1 Tim 2, 4). Hodil je okrog, dobrote delil in učil ves čas svojega javnega delovanja označujoč blagovest brez razlike vsem, ki jih je srečaval. Apostole je razposlal z naročilom: „Pojdite torej in učite vse narode; kršćujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih spoštovati vse, karkoli sem vam zapovedal“ (Mt 28, 19, 20). Postavili so si Jezusove besede takoj za cilj, ki naj ga zasledujejo in vežejo: „Oni pa so šli in učili povsod; in Gospod je delal z njimi in besedo potrjeval z znamenji, ki so jih spremljala“ (Mk 16, 20).

Taka je ostala šmarska cerkev po bombardiranju 2. marca 1945. O njej smo obširno poročali v septembrski številki naše revije. Cerkev je sedaj spet lepo popravljena in služi svojemu namenu.

V prilikah o gorčičnem zrnu in kvasu (Mt 13, 31—33) je Kristus jasno nakazal, da bo katoliška Cerkev po božjem načrtu rastle po procesu postopnega razvoja do polnosti svojega poslanstva. Ne bo se pojavila naenkrat in hitro, kot slučajna tvorba časa. Njena edinstv in čudovito razširjanje jo bosta sčasoma zasadila med vsem človeštvom. Polagoma je morala Cerkev iz področja legalne pravičnosti prehajati v stanje izvršenega dejstva, kot so in še dopuščajo pogoji časa in kraja, v katerem se trenutno kje nahaja.

Celotni načrt odrešenja človeškega rodu terja vesoljnost Cerkve. Vse delitve

naroda proti narodu, svobodnega človeka proti sužnju, rase proti rasi in bogatina proti siromaku, morajo biti polagoma odpravljene. Apostolom naroča, naj bodo „sol zemlje in luč sveta“ (Mt 5, 13, 14). Z razliko od vsake človeške institucije, sekte ali herezije, ni Cerkev nikdar omejena na nobeno deželo ali razred ljudi, ampak objema v obširnosti svoje ljubezni vse človeštvo, ker ni več „Juda, tudi ne Grka; ni več sužnja, tudi ne prostega; ni več moškega in ženske; kajti vsi vi ste eno v Kristusu Jezusu“ (Gal 3, 28).

Tako vesoljnost Cerkve vedno izključuje narodno in osebno omejenost: nacionalizem in individualizem. Kristusova Cerkev torej ni vezana na noben narod in je neodvisna od državnih in narodnih mej. Vendar narod in državo podpira. Po ustavi, nauku in razširjenosti pa je Cerkev vedno nad vsemi narodi. Po številu vernikov in po svoji neodvisnosti od narodnih in državnih meja pa daleč presega vsako drugo krščansko versko družbo kot tudi vse skupaj.

Cerkev je imela takoj zmožnost širiti se po vsem svetu. Na prvi binkoštni praznik, ko je bila njena ustanovitev razglašena, so bili navzoči „Judje izmed vsakega naroda pod nebom“ (Apd 2, 5) in so se dali krstiti.

Socialno je Cerkev razširjena v vseh plasteh ljudstva, med učenimi in preprostimi, delodajalci in delavci, bogatimi in revnimi, umetniki in znanstveniki.

Že Tertulijan piše: „Mi smo komaj od včeraj in že smo napolnili vaša mesta, kraje, otoke, vaše zborovalnice in taborišča, ... palače, senat in forum; pustili smo vam samo templje“ (Apologet. c. 37). In sv. Klement Aleksandrijski koncem drugega stoletja ugotavlja: „Gospodova beseda ni ostala v Judeji, kot filozofija v Grčiji, ampak je prodrla

ven v vesoljni svet ter prepričala tako Grke kot barbore, rod za rod, naselje za naseljem, vsako mesto, cele hiše in poslušalce v njih drugega za drugim, da celo nekaj filozofov samih.“

Origen v začetku tretjega stoletja opaza: „Po vsej Grčiji in med vsemi barbarskimi rodovi našega sveta so dasettisoči opustili svoje narodno pravo in bogove za Mozesov zakon in besedo Jezusa Kristusa, dasiravno to pomeni, zapusti sovraštvu malikovalcev in tveganje življenja. In če se ozremo, kako je v nekaj letih kljub napadom na nas in celo ob izgubi življenja ter premoženja, malo učitelji, oznanjevana božja beseda našla pot v sleherni del sveta, tako da Grk in Barbar, moder in neuk pripadajo Jezusovi veri, je brezdvomno to delo večje kot katerikoli človeško delo.“

Sv. Optat v 4. stoletju donatistom dokazuje, da je katoliška vera prava, ker je povsod razširjena, njih sekta pa kri-va, ker obstoja samo v eni pokrajini. Sv. Avguštin nadaljnje ugovore rešuje s trditvijo, da je katoliška Cerkev povsod ena, herezije pa v raznih pokrajinah različne (De unitate eccl.).

Kljub raznim sodobnim poizkusom medsebojnega povezovanja in zbliževanja ne najdemo tega znaka vesoljne Cerkve v nobeni „ločeni cerkvi“ niti na vzhodu niti ne na zapadu. Običajno so vse lokalno omejene. Protestantske so razcepljene v številne sekte, večinoma ločene po deželah. Luterani so povečini nemški, episkopalc angleški, mormoni ameriški. Nobena protestantskih sekt ni še nikdar spreobrnila ene same poganske rase. Pravoslavni so predvsem na vzhodu (Rusija, Srbija). „Ni mogoče, da bi se bil Bog učlovečil le za en narod. Torej mora biti Kristusova Cerkev vesoljna, a ne narodna in državna,“ je spoznal in zapisal veliki vzhodni Newmanni ruski filozof Vladimir Solovjev.

CERKEV BO OBSTOJALA DO KONCA SVETA

Kristus je Cerkvi zagotovil trajnost in nepremagljivost z obljubo apostolom: „Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ (Mt 28, 20).

Vesoljna je torej tudi z ozirom na vse čase. Resnica je samo ena, nespremenljiva in povsod veljavna. Ni vezana na čas, kraj, narod. Kot urejena družba ima Cerkev hierarhijo nadrejenih škofov in duhovnikov, ki so njih pomočniki, ki jih usposabljaajo preskrbeti in deliti nove duhovne pripomočke podrejenim. Ima zemeljsko glavo in temelj, na katerem je vse zgrajeno in kateremu končno vsa Cerkev dolguje pokorščino. Ta glava je oni škof, ki je v nepretrganem nasledstvu s Petrom, od Kristusa samega določenem poglavarju svete Cerkve. Kot rimski škof in naslednik sv. Petra se imenuje papež, kar pomeni oče. Ker je Cerkev zidana na Petru, ki je kot poglavar Cerkve predvsem dobil ukaz oznanjati Kristusov nauk po vsem svetu, je božjepravno vesoljna. Formalno pa vesoljna, ker je spojena z edinstvom, s kakršnim se ne more meriti nobena druga krščanska verska ločina. V papežu poseduje Cerkev poseben dar, ker je nezmoten v poslanstvu učiti resnico, ki jo je razodel naš Gospod Jezus Kristus, „kadar kot pastir in učitelj vseh kristjanov proglasi kak nauk, ki zadeva vero in mravnost, kot obvezen za vso Cerkev“ (Rimski katekizem).

Kot napoveduje Kristus v priliki o dobrem semenu in ljuljki, bodo do konca sveta v Cerkvi dobri in hudobni (Mt 13, 24-30). Zato bo naletela na mnoge težave v krogu svojih sovražnikov, hudobni ji bodo stregli po življenju, njeni lastni člani jo bodo ovirali. Toda on sam je napovedal, da bo vedno z njo; obljubil ji je, da jo bo Sveti Duh vedno učil in da „je peklenska vrata ne bodo pre-

magala“, ker bo zidana na Skalo-Petra (Mt 16, 18).

Cerkev bo nekje na svetu vedno najdena. Kot dandanes je obstojala že skoraj dve tisočletji in tako bo v bodočnosti kot skrivnostni Kristus nadaljevala prinašati človeštvo v stik z zasluženjem in sadovi odrešilnega trpljenja Kristusovega. Kjerkoli Cerkev obstoja, jo lahko takoj razpoznamo kot Kristusovo iz nepretrgane zgodovinske verige, ki veže sedanjega poglavarja, po pooblastilu in posvečenju, s prvimi glavarji, namreč apostoli, ki jih je pooblastil naš Gospod sam.

„Katoliška Cerkev je bila slavna in spoštovana, predno so Saksi stopili na angleška tla, predno je Frank prekoračil reko Ren; ko je grško govornišstvo še cvetelo v Antijohiji in so v templju Meke častili malike... Miselne in kulturne skrajnosti so se srečale v njenem naročju in so se zmešale v edinost. Stara civilizacija in sodobno barbarstvo sta se zaganjali s silo vanjo, a vsaka zase je pokleknila k njenim nogam. Kraljestva so prešla in vendar Cerkev stoji pokonci sredi razvalin“ (Macaulay).

K tej Cerkvi, „zidani na temelju apostolov in prerokov“ (Ef 2, 20) namreč pripadajo vsi verni, ki so živeli od Adama do danes ali ki bodo obstojali do konca časov v izpovedovanju prave vere.

In sleherni dan znova doživlja svet uresničevanje besed sv. Avgüstina: „Nasprotniki Cerkve umirajo in izginjajo, Cerkev sama pa naprej živi in oznanja božjo moč vsaki novi generaciji.“

Ta misel naj krepí tudi nas, vernike 20. stoletja. Čeprav je Cerkev stiskana, ni v nevarnosti, da bi propadla. Kristusove besede: „Portae inferni non praevalébunt — peklenska vrata je ne bodo zmagala“ so absolutno jamstvo za vse čase.

KAREL WOLBANG CM

EL MES DEL SANTO ROSARIO

El mes de octubre se llama vulgarmente el Mes del Rosario. El inmortal León XIII repetidas veces en sus encíclicas recomendó que durante el mes de octubre en todas las iglesias parroquiales y oratorios públicos dedicados a la Virgen, se rece el Rosario con las letanías y la oración de San José, bien durante la misa, bien por la tarde delante de Jesús Sacramentado expuesto, y añadió a las letanías la invocación: "Reina del Sacratísimo Rosario, ruega por nosotros", y elevó la fiesta de la Virgen del Rosario a la categoría de II clase, componiendo un oficio propio que extendió a la Iglesia Universal.

No hay devoción que se haya hecho tan universal, después de los Oficios litúrgicos, como la devoción del Santo Rosario. No hay fiesta ni acto de culto en que no se rece: no hay parroquia en que todos los días al toque de oración de la tarde, no se congreguen los fieles para rezarlo, y hasta no hace muchos años, no había hogar cristiano en que al nochecer no se reunieran los miembros de la familia para rezarlo devotamente, fundiéndose en una sola plegaria la oración del anciano venerable, la de sus hijos y la de los niños aún inocentes que así aprendían a implorar sobre la familia las bendiciones de la Santísima Virgen.

Tiempos hubo en que ningún cristiano dejaba de llevar su rosario: y si hoy algunos se avergonzarían si se lo encontraran, era entonces vergüenza el carecer de él. Y no sólo entre el pueblo sencillo, sino aún en los mismos palacios reales, donde las damas de corte tenían a gala llevarlo prendido del cinto, como lo llevan muchos religiosos y religiosas hoy, y no pocos lo llevaban al cuello y con él se dormían tranquilos

y serenos bajo amorosa protección de la Virgen María.

Pero hoy no se reza el rosario. No hay tiempo; hay que ir al cine, al teatro, ali baile... No hay tiempo; es una anti-gualla. Lo moderno es divertirse, que cada uno vaya por su lado, dejar frío y abandonado el hogar... Así vemos luego esos hogares deshechos, desunidos, destrozados, llenos de pesadumbre...

No rezan: les falta la bendición de Dios y de la Santísima Virgen. Y sin embargo, la misma Virgen Santísima parece como si tuviera especial empeño en recordarnos lo grata que le es esta devoción y las muchas gracias que derrama por su práctica. En Lourdes se aparece a Bernardita con el rosario en la mano y una rosa en cada pié, y le ordena a la jovencita que lo rece. A San Juan Bosco en uno de sus maravillosos sueños se le muestra el rosario como el arma más eficaz para vencer a la serpiente infernal. Ultimamente la Virgen de Fátima, al aparecerse a los tres pastorcitos, les pide que recen el rosario y que le hagan sacrificios; y les encarga que recomienden al pueblo cristiano estas dos prácticas, el desagravio por medio del sacrificio y la oración por el rezo del Santo Rosario.

Ved, pues, con cuánta razón escribe San Juan Bosco: "Con el Santo Rosario se han combatido herejías, reformado costumbres, alejado epidemias, y se ha conseguido el fin de guerras funestas. Si en las casas, escuelas y talleres se rezara el Santo Rosario, tendríamos fundados motivos para esperar que cesasen los azotes que nos afligen; florecería la Religión y alborearía para nosotros días de paz y ventura".

JOE JUCK

Skof dr. Gregorij Rožman v Evropi

BELGIJA

Dne 5. julija je prispel prevzvišeni g. škof dr. Gregorij Rožman iz Merlebacha v Liège, ki je največje belgijsko industrijsko središče. Nastanil se je pri benediktinkah. V nedeljo 7. julija je daroval sv. mašo za Slovence in Hrvate v Seraingu, ki leži 9 km izven Liegea. Tu sta ga s priložnostnima deklamacijama pozdravila slovenski fant in hrvatska deklica. Verski nagovor je g. škof navezal na praznik slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda.

Najbolj strnjena skupina Slovencev v Belgiji živi v Eisdeni, 50 km proč od Liègea. Imajo društvo sv. Barbare, Slomškov krožek za mladino, mešani in moški zbor, ki ju že dolga leta vodi upokojeni rudar g. Štefan Rogelj. Tja je g. škof prispel v nedeljo 7. julija popoldne. Pred cerkvijo sta ga sprejela krajevni župnik g. Peeters in škofov zastopnik g. kanonik Nullens. Nato je s kora zadonela pesem: „Zlatomašnik, bod' pozdravljen!“ Prevzvišeni je potem opravil sv. mašo ter ponovil misli o sv. Cirilu in Metodu. Po slovesnosti v cerkvi je bila slavnostna akademija v rudniški dvorani, ki je je bil g. škof vidno vesel. V imenu krajevnega škofa ga je pozdravil škofov zastopnik kanonik g. Nullens, ki je v navdušenih besedah tudi pohvalil kulturo delavnost slovenskih delavcev v Belgiji. Od slovenskih duhovnikov so bili navzoči gospodje Ilc Anton, Flek Vinko, Kokol Franc ter krajevni izseljenski duhovnik Vinko Žakelj.

V Eisdeni je g. škof ostal tri dni. V družbi g. Vinka Žaklja je obiskal bolnike, zvečer pa je bila za Slovence pri kapelici sredi kolonije pobožnost rožnega venca in temu sledeče litanije. V četrtek dopoldne je Prevzvišeni obiskal znamenito belgijsko božjo pot Notre Dame

des Pauvres v Banmeux, popoldne pa se je odpeljal v Liège, kamor je imel priti iz Londona g. Ignacij Kunstelj. V petek, 12. julija, je bil g. škof spet v Eisdeni, kjer so ga že pričakovali odbor društva sv. Barbare, pevci in mladina. Ob čaši vina in piva se je razvil prost razgovor, zvečer pa je bila pri kapelici poslovilna pobožnost. Slovo je bilo težko in vsem je teden tega izrednega obiska prehitro minil. V tolažbo jim je bilo, da so smeli reči: „Na svidenje na zlati maši v Kevelaerju!“

HOLANDSKA

V soboto, 13. julija, je g. škof prišel v spremstvu g. Vinka Žaklja v Heerlen, kjer je maševal in nato obiskal grob dolgoletnega dušnega pastirja holandskih Slovencev p. Teotima. Zvečer je spovedoval v Heerlerheide in obiskal pevce društva „Zvon“ pri njih pevski vaji. Ti so ga radostno sprejeli in mu zapeli več domovinskih pesmi.

Naslednji dan, bila je nedelja, so se začeli že zgodaj zbirati rojaki pri sliki Marije Pomagaj. G. škof je podelil sv. birmo štirinajstim otrokom, nato pa pridigal in maševal. Pri maši so stregli g. škofu sledeči slovenski duhovniki: Ignacij Kunstelj iz Anglije, Zdravko Reven iz Belgije, Ciril Turk iz Salzburškega v Aystriji ter letošnji novomašnik Milan Papež. Po cerkvenem opravilu je bila akademija, na katero so prišli tudi župan mesta Heerlen, senator krščanske ljudske stranke Maenen, trije inženirji direktorji ter predsednik katoliškega rudarskega sindikata, ki šteje 25.000 članov. Zvečer so bile še pete litanije v Heerlerheide, nato pa sestanek z g. škofom.

V ponedeljek, 15. junija, je Prevzvišeni obiskal dve slovenski redovnici: ur-

šulinko č. m. Justino ter č. s. Doloroso Šolar, ki je na zdravljenju v sanatoriju za jetične. Zvečer pa so bile v Moensbroeku, kjer ima svoj sedež g. Vinko Flek, zopet pete litanije.

V torek se je g. škof odpeljal preko meje v 20 km oddaljeni Aachen, ki je že v Nemčiji. Tam je obisal sošolca dr. Ignacija Lenčka dr. Firmenicha in si ogledal znamenito stolnico. Po kosilu je dr. Firmenich odpeljal g. škofa v dolino Eifel, kjer ga je sprejel v kraju Schleiden ahenški škof, ki je tam birmoval. Zvečer so bile litanije v Eygelshoven, naslednji dan pa je bil na vrsti obisk slovenske kolonije v Geleen. S tem je g. škof zaključil svoje bivanje na Holandskem.

NEMČIJA

V Nemčijo je prišel Prezvzišeni dne 18. julija. Med potjo se je ustavil v Merksteinu pri Aachen in obiskal skupino slovenskih fantov beguncev, ki delajo tam v rudnikih.

Ko je prišel g. škof v Recklinghausen, ga je pred župniščem sprejel veliki prijatelj Slovencev g. duhovni svetnik Božidar Tensundern, ki je več desetletij skrbel za dušne potrebe slovenskih izseljencev v Vestfaliji. V petek 19. julija je Prezvzišeni obiskal v spremstvu g. svetnika Münster, ki je sedež škofije. Tam ga je slovesno sprejel celotni kapitelj ter oba škofa. Naslednji dan dopoldne je bil na sporedu obisk industrijskega mesta Essena, kjer živi okrog 700 novih beguncev iz Jugoslavije. Večinoma so Slovenci. Med njimi deluje že nekaj časa hrvatski duhovnik g. Franjo Lodeta. V soboto popoldne pa je g. škof odpotoval proti Kevelaerju, kjer so častitljivega zlatomašnika ob prihodu pozdravili mogočni zvonovi kevelaerske katedrale.

Nedeljsko jutro 21. julija je bilo prekrasno. Domovina je morala molčati, zato je spregovorila tujina. Prišli so Slovenci iz Belgije, Holandske ter okoliških mest Essena, Gladbecka, Moersa, Recklinghausena, Botroppa in od drugod.

Zlata maša se je pričela s slovesnim škofovim vstopom v cerkev. V škofovi asistenci so bili gg. mons. dr. Jože Jagodic (celebrans assistens), Julij Slapšak iz USA (dijakon) in Ignacij Kunstelj iz Anglije (subdijakon). Pri tronu pa sta bila asistenta dva nemška kanonika. Slavnostni govornik je bil g. svetnik Tensundern, ki je govoril nemško in slovensko ter v vznesenih besedah razložil življenjsko pot slavljenca in težko usodo slovenskega naroda.

Poleg omenjenih slovenskih gospodov so se udeležili zlatomašnega slavlja še: jezuitski pater dr. Janez Zdešar s Koroške, Franc Seškar iz Münchena, Emil Papež iz Holandske, gospoda Vinko Flek ter Vinko Žakelj pa sta pripeljala iz Holandske in Belgije vsak dobro stotino rojakov z narodnimi nošami in zastavami.

V dvorani Duhovniškega doma je bilo po zlati maši slavlje v dvorani. Prvi je goste pozdravil v nemščini g. Tensundern, nato pa je prevzel vodstvo slavlja g. Vinko Žakelj. V imenu slovenskih duhovnikov in izseljencev je v jedrnatih besedah prikazal pomembnost zlate maše škofa dr. Gregorija Rožmana. Čestitala sta tudi g. dekan in župan Kevelaerja ter mu poklonila spominski darili. Peli so moški in mešani zbor iz Eisdena ter naši pevci iz Heerlena na Holandskem. Mons. dr. Jože Jagodic je prebral posebno pismo papeža Pija XII. in nekatera pisma in brzojavke. Za vso izkazano pozornost se je Prezvzišeni na koncu prireditve vidno ganjen iskreno zahvalil.

Popoldne je imel g. škof pridigo o Mariji, v kateri je razložil razloge, smisel in cilj naše pobožnosti do Matere božje. Sledile so pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim. Še isti večer se je Prezvzišeni vrnil v župnijo g. svetnika Tensunderna, kjer je pridigal v nemščini.

V ponedeljek, 22. julija, je pohitel g. škof znova v Essen, kjer je v cerkvi sv. Tomaža maševal in pridigal slovenskim fantom, ki delajo v tamošnjih rudnikih. Podelil je tudi nekaterim izmed njih zakrament sv. birmе. Naslednji dan se je odzval vabilu kardinala Fringsa in ga

Prezvišeni g. škof dr. Gregorij Rožman med slovenskimi izseljenskimi duhovniki v Zapadni Evropi. Stojе od leve na desno: Zdravko Reven (Belgija), Vinko Žakelj (Belgija), Ignacij Čretnik (Francija), Vinko Flek (Holandska) in Jože Flis (Francija); sedijo od leve na desno: Ignacij Kunstelj (Anglija), mons. Valentin Zupančič (Francija), prevzv. g. škof, duh. svetnik Božidar Tensundern (Nemčija) ter mons. Stanko Grims (Francija)

obiskal v Kölnu, s čimer je zaključil svoj obisk v Nemčiji.

ITALIJA

Na večer 2. avgusta je prišel g. škof dr. Rožman v Rim in se nastanil v bivši generalni hiši slovenskih šolskih sester, kjer ga je pozdravila prejšnja generalna predstojnica č. mati Terezija Hanželič.

V nedeljo, 4. avgusta, je Prezvišeni opravil tiho zahvalno sv. mašo v kripti vatikanske bazilike na grobu sv. Petra. Vsa slovenska skupnost v Rimu se je ob tej priliki polnoštevilno zbrala okoli svojega častitljivega zlatomašnika. Pri sv. maši sta mu stregla gospoda Julij Slapšak in dr. Pavle Robič. G. škof je

tudi navzočim slovenskim vernikom posvetil več globokih misli, kako ohraniti vero sredi tujega sveta. Po sv. maši je p. Anton Prešern S. J., generalni asistent za slovanske province pri jezuitskem redu, prebral osebno pismo sv. očeta Pija XII. našemu škofu. V njem je sv. oče poudaril gorečnost dr. Gregorija Rožmana za duše in mu želel poguma in gorečnosti tudi za v bodoče. Po sv. maši se je vsa slovenska družba slikala, na kar je bilo kosilo, popoldne pa proti večeru slovesne litanijske z blagoslovom. Prezvišeni je ostal v večnem mestu do 10. avgusta. Ta dan je v letalu odletel v Fátimo na Portugalskem, od tam pa se srečno vrnil domov v Sev. Ameriko.

Med vsemi pogubljenimi ni nikogar, ki bi ne bil prekršil tudi šeste zapovedi; in od sto zavrženih jih je devet in devetdeset pogubljenih prav zastran tega greha. (Sv. Alfonz Ligu.).

DVOMOŠTVO

General Mac Arthur, poveljnik ameriške armade na Pacifiku in zmagovalec nad Japonsko, se je po desetih letih vrnil v domovino. V Kaliforniji je zbrani množici, ki ga je pozdravljala kot narodnega junaka, zaklical:

— Vi ne veste, kaj se pravi vrniti se v domovino!

In vendar je bil Mac Arthur vseh deset let v zvezi s svojo domovino in je mogel upati, da se bo prej ali slej vrnil domov. Zato pa tudi on ni vedel, kaj se pravi vrniti se v domovino iz sovietskega ujetništva. Tudi on ni občutil radosti vračajočih se avstrijskih ujetnikov, ki so v Rusiji dolga leta stradali in prezebali in dan za dnem zri smrti v obraz in brez vsake zveze z domom zgubili že sleherno upanje na povratek.

Dolžnik je počasi stopal po stopnicah in se nemirno oziral okrog, dokler mu Wurmitzer ni s prstom pokazal na njegovega triinpolletnega sinčka Janezka.

Za Dolžnika je v tem trenutku vse drugo izginilo. Opotekajoč se je hitel k svojemu otroku in ga vzel v naročje. Prvič v življenju je imel v naročju svojega otroka. Prvič v življenju je pritisnil k sebi svojega Janezka.

Svojega Janezka, ki je bil rojen nekaj mesecev potem, ko je on moral na rusko fronto kljub temu, da je izstopil iz Cerkve.

Svojega Janezka, ki je ostal skoraj tri leta brez krsta, ker je on sam prepovedal ženi ob odhodu in pozneje v pismih, da bi ga dala krstiti, ker mu je tako naročil Bogataj, češ da bo na ta način zanj lažje izposloval dopust.

Svojega Janezka, kateremu je bil za

botra prijatelj Wurmitzer, ki se je že vrnil v katoliško Cerkvo, kamor mu bo sedaj tudi on sledil.

Svojega Janezka, čigar mati se je pred kratkim poročila z drugim moškim in tako privedla v hišo Janezku očima.

Svojega Janezka, ki je najboljši porok, da bo med njim in ženo brž spet vse dobro.

Svojega Janezka, ki je v ujetništvu nanj mislil podnevi in o njem sanjal ponoči in gojil eno samo željo: da bi ga vsaj enkrat mogel videti in vzeti v naročje.

Danes mu je bila ta želja izpolnjena. Debele solze so tekle po Dolžnikovih zabuhlih licih. Janezek ni vedel, zakaj ata joka. Z vso otroško ljubkostjo se ga je oklenil in ga božal z drobnimi ročicami.

Nihče se ni upal spregovoriti besede. Na jok je šlo ljudem, ki so prišli Dolžnika pozdravit. Solze so si brisali ljudje, ki so skozi okna vlaka gledali navaden prizor. Ganjeni so bili železniški uradniki. Vsem se je zdelo prav, da se oče najprej naužije svojega otroka.

Šele po odhodu vlaka je pristopil podžupan in Dolžnika nagovoril:

— Spoštovani gospod Janez Wagner!

V veliko čast si štejem, da vas kot podžupan bistriške občine v imenu gospoda župana in vseh občanov najtopleje in najprisrčneje pozdravim. Moram pa v svojo sramoto takoj v začetku priznati, da pri najboljši volji ne najdem besed, ki bi z njimi izrazil globoko veselje, katero občutimo vsi občani zaradi vašega povratka. Veselili bi se vas in bi smatrali za svojo častno dolžnost, da vas slovesno sprejmemo, v vsakem primeru, zlasti pa imamo pravico, da se

vas veselimo zaradi presenetljivih okoliščin, v katerih se vračate.

Gotovo že veste, gospod Wagner, da smo nekaj mesecev pred koncem vojske uradno prejeli z bojišča žalostno vest, da ste vi v izpolnjevanju svoje domovinske dolžnosti častno padli na bojišču, ko ste z nadčloveškimi silami zadrževali prodor sovjetskih čet v srce Evrope. V nemi grozi smo tedaj prosili Vsemogočnega za pokoj vaše plemenite duše in sklenili, da bomo po svojih močeh skušali zamašiti vrzel, ki je nastala zaradi vaše domnevne izgube. V resnici pa ste padli v roke sovražnika, ki se je tri leta okoriščal z vašo delovno silo in vam pri tem ni niti enkrat dovolil, da bi skozi železni zastor poslali o sebi kako vest, ki bi vašo ženo potolažila in jo navdala z novim upom in novimi mečmi.

Zato pa nas je pred dvema dnevnoma toliko bolj prijetno presenetila vest, da ste še živi in že na poti domov.

Ko vas danes pozdravljamo v svoji sredi, se nehotе spominjamo svetopi-semske zgodbe o izgubljenem sinu. Kakor se je razveselil oče svojega izgubljenega sina, ki se je nepričakovano vrnil iz tujine, in mu je hitel naproti, da ga objame, tako smo prišli danes tudi mi vam naproti, da vas objamemo in v imenu domovine pritisnemo na svoje srce. In če nas kdo vpraša, čemu danes toliko veselja v bistriški občini, mu odgovorjamo:

— Nam prekipеva od veselja srce ob presenetljivi vrnitvi gospoda Wagnerja. Kajti ta vrli sin naše občine je bil izgubljen in najden, je bil proglašen za mrtvega, pa glejte, živi!

Gospod Wagner! Ko boste v sleme-niški cerkvi med imeni padlih vojakov na spominski plošči opazili z zlatimi črkami vklesano tudi svoje ime, naj vam bo to v neovrgljiv dokaz iskrene ljubezni in globokega spoštovanja vaše gospe soproge do svojega moža. Niti njej,

Št. Jakob v Rožu. Desno pred nami leži „Vel'ka ves“; levo od vasi je ljudska in meščanska šola. V ozadju teče reka Drava. Za njo Št. Ilj.

niti gospodu župniku, niti komu drugemu ni mogoče očitati najmanjše nepravilnosti za to, kar se je zgodilo zaradi zmožnega uradnega obvestila o vaši smrti.

Želimo, vam torej, gospod Wagner, in prosimo Vsemogočnega, da bi se pri svoji ženi in svojem sinčku, v sredi svojih sorodnikov in prijateljev na domu svojih očetov najboljše počutili, kmalu pozabili trpljenje in razočaranje zadnjih let, se brž vživeli v nove razmere, ki se v njih po volji močnejših nahajamo, in se z novimi močmi in z novo ljubeznijo lotili obdejevanja rodne grude, ki vas, svojega gospodarja, koprneče pričakuje in se je za vaš prihod kakor nevesta odela v snežnobelo haljo.

Gospod Wagner! V imenu gospoda župana in vseh občanov in ne nazadnje v svojem lastnem imenu vam kličem iz srca: Dobrodošli!

Tajnik ni nič pretiraval. Ljudem je bil podžupanov govor in resnici zelo všeč. Splošno mnenje je bilo, da tudi župan ne bi holje povedal. Celo tisti, ki so vedeli za ozadje njegovega govora, so morali priznati, da je podžupanja govor dobro sestavila in da se ga je podžupan gladko naučil in ga tudi lepo povedal.

Sedaj šele so godci zaigrali državno himno, nakar so sledili pozdravi sorodnikov, prijateljev in znancev.

Da žene ne bo na postajo, je povratniku že Wurmitzer povedal in zato Dolžnik zaradi njene odsotnosti ni bil presenečen. Bilo je torej vse v najlepšem redu. Manjkalo je le še gostije, kakor se ob povratku izgubljenega sina spodobi. Na žalost so povratnikom v Celovcu strogo naročali, naj bodo pametni in previdni in naj v začetku ne jedo preveč, temveč naj se le počasi in postopoma navadijo na večji obrok hrane, kakor so ga dobivali v Rusiji. V svrilen zgled so jim povedali, da so v Dachauu nekateri sestradani jetniki kljub

temu, da so jih Amerikanci, ki so taborišče zasedli, opozorili, naj ne jedo preveč, planili po jedilih in s kosi kruha v rokah od kapi zadeti mrtvi padali po tleh.

Niso vsi povratniki resno vzeli tega svarila. Nekateri so menili, da je vse to izmišljotina, ker v Dachauu kakega taborišča sploh ni bilo. Drugi v obstoj taborišča po pameti niso mogli dvomiti, a so trdili, da oni ni mogel nihče stradati, ker so na lastne oči videli lepo rejene bivše paznike taborišča. Spet drugi so trdili, da jim take stvari pripovedujejo zato, da jim ni treba dajati dosti hrane.

Dolžnik je bil na naciste hud, ker ni dobil dopusta in je zato opozorilo resno vzelo. Lepo se je zahvalil prijateljem, ki so mu v Bistrici pripravili kosilo, češ da je zaradi potovanja in močnih utisov precej utrujen, in je v spremstvu sorodnikov in drugih ljudi počasi odšel proti domu.

*

Pot navkreber je kmeta kmalu utrudila. Sedel je na štor ob poti in lovil sveži zrak. Mraza ni čutil saj se je v Rusiji navadil na veliko hujšo zimo. Tudi so mu dali boljševeki za triletno garanje nekoliko toplejšo obleko.

Priložnost je izrabila Zoppernigbäuerin, ki mu je sledila v primerni razdalji sredi gruče otrok. Približala se mu je in ga lepo pozdravila:

„Samo da si še živ, Janez, pa bo vse dobro!“ ga je nagovorila.

„Ti tudi še pri moči, Zoppernigbäuerin?“ je bil Dolžnik vesel stare klepetulje.

Copernica se je ojunačila in spregovorila.

„Telsnigbauer! Gotovo ti je že Wurmitzer povedal, kaj vse se je med tem doma spremenilo. Zato te vprašam: Če bi se ti Hubert zlepa ne bi hotel umak-

nit, kaj boš storil, da uveljaviš svoje pravice?"

„Bo prišlo do streljanja!“ je postal Dolžnik spričo Sršenkine radovednosti hudomušen.

Kajžarica je od strahu odprla usta, globoko vdihnila, pogledala proti nebu, zaprla oči, sklenila roke in povsila glavo:

„Samo tega ne, Janez!“ je zajokala. „Rajši ubij mene, Huberta pa pusti še živeti. Tu na mestu me ubij, če upaš, da ti bo s tem kaj pomagano. Stara sem že in nihče ne bo dosti jokal za menoj. Le za kozo boš skrbel, dokler revica ne pogine. Rad jo imej, kakor sem jo jaz rada imela!...“ je delala Sršenka testament in ob misli, da bi jo koncem koncev res utegnili izkupiti in se morala od kokež za vedno posloviti, pretresljivo zajokala.

„Kozo sprejemem, krogle je pa zate škoda,“ je Dolžnik zavrnil plemenito ponudbo in odvalil Copernici kamen od

srca. Smeje se je vstal in opirajoč se na Wurmitzerja in druge moške zopet stopal navkreber. Šli so tako počasi, da je Sršenka imela dovolj časa, da je po bližnjih hišah pripovedovala, kako zelo resen je položaj. V bolj oddaljene hiše je z istim sporočilom pošiljala otroke. Če so ji kje prigovarjali, naj ne hodi k Dolžniku, ker utegne tudi njo kak strel zadeti, se je izgovarjala, da mora biti zraven, da bo skušala preprečiti najhujše, zlasti še, ker ji je Dolžnik izrecno obljubil, da bo posebej pazil, da je ne bo kaka krogla oplazila. Hkrati se je zvita kajžarica v srcu že veselila zanimivega razpleta dogodkov.

Še predno je prišel Dolžnik do doma, je po Sršenkini zaslugi šla po vsej Slemenici od hiše do hiše strašna vest, da se bodo pri Dolžnikovih streljali.

Verjeli so ji seveda samo tisti, ki še niso vedeli, da je Hubert že prejšnjo noč odšel z Oljšnice.

GREGOR HRIBAR

Ob srebrnem jubileju revije

DRUGA POLOVICA LETA 1945

Koncem junija praznuje Cerkev praznik svetih apostolov Petra in Pavla. Ta praznik je po katoliškem svetu istočasno posvečen praznovanju papeštva. Naravno, da govori zato tudi uvodnik **julijske številke** dvanajstega letnika o papežu. Poudarja, da je papež oče vseh katoličanov, tudi slovenskih in da nas ne sme motiti, če je po rojstvu Italijan. Ne smemo enačiti italijanskega pohlepa po naši zemlji s papeževim stališčem, ki objemlje očetovsko ves svet.

Španski članek pa zavrne tiste, ki trdijo, da verujejo v Boga, pa istočasno odklanjajo duhovnike. Pač ne razumejo

duhovniške časti in oblasti, prav tako pa napačno istovetijo duhovniške slabosti s službo, ki jo opravljajo.

5. julija obhajajo slovanski narodi praznik sv. bratov Cirila in Metoda, zato je več člankov njima posvečenih. Španski govori o slovanskem bogoslužju, David Doktorič pa o smrti sv. Cirila v Rimu (Glejte, kako umira pravični!)

Tudi javlja julijska številka, da bodo Slovenci v Buenos Airesu praznovali Cirilovo nedeljo dvakrat: 1. julija dopoldne z mašo, 8. julija pa popoldne z večernicami. Sledilo je veselo žegnanje pri dobro obloženih mizah na Paternalu.

Kot slaba šala se berejo besede, ki jih je izustil Tito v Celju kmalu po za-

ključku vojne: „Slovenski narod more sedaj brez skrbi začeti svoje novo življenje, kajti slovenske meje stražijo danes Srbi, Hrvati, Macedonci — vsi narodi Jugoslavije. Vam pa, naši bratje, ki ste še izven meja osvobojene Slovenije, zagotavljamo, da boste tudi vi postali njen del.“

O sv. maši je govora na začetku avgustove številke. Gotovo je bil članek napisan v zvezi z dvema napovedanima novima mašama. Eno je opravil salezijski duhovnik Jan Bureš 26. avgusta v frančiškanski baziliki sv. Frančiška v Buenos Airesu. Kot prijatelj in slovan-skemu sobratu (rojen je bil g. Bureš na Češkem) mu je bil za novomašnega botra g. Janez Hladnik. V Villi Regini (Rio Negro) pa je imel novomašno slovesnost Milan Perkat, naš rojak iz Vižnjana v Istri.

Na platnicah je slika mogočnih slapov pri Iguaçu. Reka Iguaçu izvira v Braziliji 50 km proč od braziljske obale, pa se obrne potem v notranjost dežele ter tvori 100 km dolgo mejo med Brazilijo in Argentino. Osemnajst kilometrov, predno se izlije v reko Paraná, pade nenadoma 80 m globoko v prepad, ki se imenuje Hudičevo žrelo (Garganta del Diablo). Štiri kilometre široka reka se na pečinah prelomi v dva curka in tako grmi navzdol. Vsako uro zlije 470 milijonov hektolitrov vode.

Vesti od doma se v glavnem bavijo s tržaškim vrašanjem. Revija poroča o manifestacijah za Trst na primorskem zemlju, prizna pa, da je položaj nejasen, ker Angleži nočejo iti iz Trsta, češ da jim do tega daje pravico Jaltška pogodba, ki jo je tudi Tito podpisal.

O škofu dr. Rožmanu poroča, da je bil proglašen za „vojnega zločinca“, ker je gledal neki nacistični mimohod 30. januarja, da je nasvetoval enoten načrt za boj proti partizanom in da je v pastirskih listih obsojal „ruski komunizem in osvobodilno fronto“. Ni znano, kje je sedaj. Trdijo, da se je umaknil iz Ljubljane.

O zamenjavi starega denarja z novim jugoslovanskim beremo, da bodo dali za 100 lir 30 novih dinarjev, za sto

hrvaških kun dva in pol dinarja, za sto srbskih dinarjev pa pet novih jugoslovanskih dinarjev.

Vez, ki naj nas vse druži, imenuje uvodni članek septemberske številke katoliški Cerkev. Ona je tista, ki nas vse skupaj druži v eno samo družino. Iste misli pove tudi španski uvodnik.

V tej številki sta napovedani tudi dve prireditvi: „veselica“ revije „Duhovno življenje“ 30. septembra ter romanje v Luján 7. oktobra. V vabilu je rečeno, da je 19. novembra minilo že pet let, kar so bili Slovenci zadnjč v Lujanu na božji poti. To novo romanje naj bo obenem zahvala in prošnja; zahvala, da je moralne vojne konec in prošnja, da bi kmalu spet zavladal pravičen mir. Cene vozniških listkom na posebnem romarskem vlaku so bile določene za odrasle 2.20, za otroke 0.65 pesov.

Po poročilih, ki so bila povzeta po časopisih v Sev. Ameriki, je uredništvo revije sestavilo članek pod naslovom „Slovenska tragedija“. V uvodu stoji zapisano: „Marsikomu najbrže ne bo všeč to branje, toda naša dolžnost je, da ne zamolčimo stvari, katere je treba, da vemo.“ Nato govori o slabem vtisu, ki so ga partizani pustili v Trstu in Gorici, o 40.000 beguncih, ki so šli raje v tujino, kot da bi živeli pod rdečo zvezdo, o škofu dr. Rožmanu, ki se je na prigrizanje svoje okolice umaknil na Korško. Trst smo zgubili samo zaradi partizanov, katerim je bil komunizem več kot narod.

Oktobrska številka javlja, da bo romanje v Luján ne v romarskem vlaku, kot je bilo prvotno objavljeno, temveč v omnibusih. Cene so bile višje postavljene kot za vlak: 3.50 pesov za odrasle, 2.50 za otroke.

Uvodnik „Spet je minilo leto“ obravnava boleč problem: mnogi se hudujejo na „Duhovno življenje“, ker piše o stvareh, o katerih bi bilo bolje, da se ne zvedo. Pa odgovarja urednik, da je glavni namen lista služiti resnici. Dž ne piše za otroke, katerim je treba včasih kako stvar prikriti, temveč za ljudi, kateri imajo pravico in dolžnost vedeti za

resnico. „Živimo v času demokracije, ko je vsakemu dovoljeno, da vpliva dobro-namerno na razvoj javnih dogodkov.“ „Tistim bralcem pa, kateri menijo, da naše ravnanje ni pošteno, je odprta pot, da nam svoje mnenje sporočijo, toda ne v obliki žaljivih napadov, temveč z dej-stvi in stvarnimi razlogi.“

O slovenskih šolskih sestrah v For-mozi izérpno poroča g. Janez Hladnik o njih delu za vzgojo ženske mladine, saj vodijo lastno učiteljske in o Slovencih, ki so se tam naselili.

Tako v slovensčini kot španščini je v tej številki prikazano življenje sloven-ske kneginje sv. Eme Koroške.

November-decembrska številka pri-naša na naslovni strani skupinsko sliko slovenskih romarjev v Luján 7. oktobra, ki so se slikali pred Marijinim svetiščem. Prišlo jih je okrog petsto.

Objavljen je tudi protest g. Janeza Hladnika proti „Slovenskemu listu“, ki je tedaj izhajal v Buenos Airesu in pre-šel v Titove roke. Prvo, kar so nekateri nestrpneži storili, je bila ukinitve „Cer-kvenega vestnika“.

„Mnogo je takih!“ (Son muchos así) je naslov španskega članka, ki je po-svečen primorskemu duhovniku Ernestu Bandelju, ki je nazadnje služboval v Brjih pri Črničah, od koder je šel na obisk k sestri v Dornberg in ga je na potu zadela zločinska roka.

V tej številki se tudi konča potopis g. Janeza Hladnika, ki nas popelje iz Formose preko Resistencije (glavno me-sto province Čako), skozi Santa Fe in Rosario naravnost v Buenos Aires, „na-ravnost v tiskarno, da takoj poskrbim za ureditev dela, ki je medtem zastalo“.

Objavljeno je tudi pastirsko pismo škofa dr. Gregorija Rožmana, namenje-no slovenskim beguncem in datirano 24. maja 1945. Troje priporoča g. škof: mo-litev, ki je vez z Bogom, sv. maša in zakramenti ter vdano prenašanje žrtev, ki nam jih nalaga begunstvo.

LETO 1946

Tudi trinajsti letnik je ohranil isti format kot prejšnja leta. Številke so si

sledile od 216 do 227. Oktobrska in no-vembrska sta izšli združeni v eno samo. Letnik je imel 240 strani, naročnina pa je bila tri pese.

Skozi vse leto je izhajal španski pre-vod Finžgarjevega romana „Pod svo-bodnim soncem“; prav tako je opisoval skozi vse leto g. Janez Hladnik svoje po-potne doživljaje: v prvih šestih števil-kah svojo pot v dolino Río Negro v Pa-tagoniji, nato pa svojo pot na evhari-stični kongres v najbolj južno ležeče me-sto na svetu Punta Arenas, ki je bil od 6. do 10. februarja 1946. V novembrski številki je pa k temu še dodal opis svoje poti v Urugvaj.

Skoro v vseh številkah se je nada-ljevala zabavna zgodba Radota Murnika „Matajev Matija“, prav tako članki o sv. bratih Cirilu in Metodu ter „Spomini iz Rusije“, ki jih je pisal Ivan Lukač.

Za starše so bili pisani članki: po-močki za ohranitev čistosti; prijatelji-stvo; fantje in dekleta; v družbi; čtivo: dobra in slaba knjiga; vzgoja za živ-ljenjski poklic.

Španski članki so izražali iste misli kot slovenski uvodniki, poleg tega pa so bili v španščini objavljeni opisi neka-terih značilnih slovenskih božjih poti, kot n. pr. Višarje, Brezje in Ptuiška gora.

*

O veri in politiki govori uvodnik v januarski številki. V Argentini so se namreč ravno pripravljali na volitve, ki jih je potem dobil Perón. Škofje so iz-dali pastirski list, v katerem so objavili načela, ki jih je treba upoštevati kato-ličanom ob volitvah, kar pa mnogim ni bilo všeč.

Zanimivo je pismo, ki ga je poslal dr. Anton Kacin iz begunstva v Ceseni (Srednja Italija) o razmerah na Goriškem po ziomu Italije jeseni 1943 do poraza Nemčije v maju 1945. Pravi po-ročevalec, da Goriška komunizma ni marala. Katoliški ljudje se po večini niso dali zbegati. Partizani s svojo propa-gando niso prodrli na kmete. Po deželi so se ustanovile oborožene straže iz do-mačih fantov in mož. Ker ni bilo slo-

venske civilne uprave, so prav tisto do-
mači stražarji poskrbeli, da se je uve-
ljavilo slovensko šolstvo, časopisje, so-
cialna pomoč in so se mogle nemoteno
vršiti slovenske prireditve. „Goriški list“
je izhajal v Gorici dvakrat na teden v
12.000 izvodih. Urednik je bil Ciril Ko-
čevar, sedaj v Argentini. „Tolminski
glas“ je bil tednik v Tolminu in se je
tiskal v 4.000 izvodih. Tednik je bil tudi
„Vipavec“, list za Vipavsko dolino in
Kras, ki je imel tudi 4.000 tedenske na-
klade. Dasi niso imeli ti listi rednih na-
ročnikov, so bili vsakič popolnoma raz-
prodani. Dokaz, kako si je naše pri-
morsko ljudstvo, želelo slovenske besede.
Goriška Mohorjeva družba je izdala 4
knjige za svojih 6.000 članov. Molitvenik
„Molimo“ je izšel v nakladi 20.000 iz-
vodov. „Deželni šolski svet“ za goriško
pokrajino je poskrbel, da se je odprla
v Gorici šeststazredna slovenska gimna-
zija (ravnatelj pok. dr. Joža Lovrenčič),
v Tolminu pa popolno slovensko učitel-
lišče, po deželi pa 36 ljudskih šol. Na
Tržaškem je organiziral slovensko šol-
stvo prof. Alojzij Geržinič. Pod njegovo
odgovornostjo je bilo 15 šol s približno
2000 učenci. Veliko zaslug pri organizaci-
ji slovenskega šolstva in slovenske ob-
činske uprave po deželi si je stekel dr.
Alojzij Vogrič, ki je bil od avgusta 1944
referent za slovenske zadeve na goriški
prefekturi. Duhovščina je 80% podpirala
to leno delo, med katoliškimi laiki pa je
bila zlasti delavna skupina pok. dr. Jan-
ka Kralja.

In vse to lepo prosvetno kulturno
delo v korist primorskega ljudstva so ko-
munisti proglasili za sodelovanje z oku-
patoriem, kajti njim ni šlo za koristi
naroda, temveč le za znago mednarod-
nega komunizma na slovenskih tleh.

V januarski številki je v izvlečku ob-
javljen tudi pastirski list juposlovanskih
škofov z dne 20. septembra 1945. V ime-
nu Slovencev so ga podpisali mariborski
škof dr. Ivan Tomažič, ljubljanski gene-
ralni vikar Anton Vovk in vikar za
Prekmurje Ivan Jerič. Škofje omenjajo:
Dasi so vojne operacije končane, niso
prenehale smrtné obsodbe duhovnikov.
243 je mrtvih, 169 v zaporih, 89 pogre-

šanih. Mnogim na smrt obsojenim ni
bilo dovoljeno prejeti svetih zakramen-
tov. Nekateri duhovniki so v zaporih in
taboriščih, kjer jim je zabranjena sv.
maša. Verski tisk je uničen, mnoga se-
menišča so zarnta ali služijo vojnim na-
menom. Verouk je postal prost predmet.
toda v šolah se uradno širi teorija o po-
stanku človeka iz opice. Povsod se ozna-
nja materializem. Civilni zakon je na-
sproten krščanski vesti, pa tudi poguben
za narod. Krščanska dobrotelost je pre-
novelana. agrarna reforma krivično iz-
vedena, saj je vzela Cerkvi posestva, a
katerimi je Cerkve vzdrževala mnogo
javnih ustanov in krila izdatke za vzgojo
duhovnikov. Z eno besedo: Stanje kato-
liške Cerkve v Jugoslaviji se razlikuje
samo po imenu od stanja odkritega pre-
ganjanja Cerkve.

*

„Koledniki“ je naslov uvodnega član-
ka v februarski številki. Modri so zvezdi
sledili in ji zaupali, mnogi ljudje iz da-
našnje družbe pa zvezdo — božje разо-
detje ošabno odklanjajo, češ da je vse
skupaj le „farška marnja“. Toda kdor je
enkrat resnico spoznal, ji mora slediti.
S samim zanikanjem si ne bo nič poma-
gal, kajti ob smrti ga bo prav resnica
tožila. „Spoznani resnici se ustavljati.“
je hud greh proti sv. Duhu.

V marčevi številki poroča g. Janez
Hladnik o svojih vtisih iz evharističnega
kongresa v Punta Arenas (Čile). Tam
se je pred šestdesetimi leti naselilo ne-
kaj tisoč Dalmatincev, doma iz okolice
Splita in z otoka Brača. Med njimi je
deloval že leta 1946 — kakor še danes
— salezijanec g. Martin Maroša. Prek-
murec po rodu. Ta je tudi novabil g.
Hladnika, naj se kongresa udeleži.

Aprilska številka govori na prvih
straneh o pomenu posta v naši veri.
„Simo Linbozen!“ tako poziva uvodnik
majske številke. „Oznanjati sovraštvo, je
v najbolj ostrem nosprotju z naukom
Odrešenikovim. Zato nikor preneglo!
Nismo poklicani, da sodimo dejanja
tistih, ki so daleč od nas in katerih
ravnania nismo videli in ga ne vidimo.
Če nekateri rojaki menite, da je cela
resnica v tistih pismih, katera grde slo-

vensko „belo gardo“ kot izdajalce in zločince, vedite, da poznate le obtožbo, obrambe pa nikjer ne najdete... Če se pa komu zdi, da se v svoji sodbi ne moti, naj ne pozabi na svoje lastne pogrške in ponovi za Križanim: „Oče odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.“... Brez velikodušnosti v srcu je pamet slepa!“

Tudi zvemo iz iste številke, da je v januarju 1946 vlada v Ljubljani pritiskala na usmiljenke, naj odložijo redovno obleko in postanejo civilne bolničarke pod naslednjimi pogoji: 1. popolno izenačenje s strežniškim osebjem; 2. ne prizna se oblasti prednic; 3. oblast sestre svobodno prestavlja; 4. plačo prejema vsaka zase; 5. udeležba na komunističnih mitingih je obvezna; 6. nositi morajo civilno obleko. Ker sestre teh pogojev niso sprejele, so morale zapustiti vse bolnišnice, sirotišnice in zavetišča v Ljubljani.

Zakaj mnogi križ sovražijo, je vsebina uvodnika „Križi ob potu...“ v junjski številki.

V julijski pa je govora o resnici. Ključ do sreče je beseda Gospodova, ki jo hranijo v sebi evangeliji in jo označja sv. Cerkev.

Tudi zvemo iz julijske številke, da so 9. junija 1946 Slovenci iz Avellanede slovesno proslavili desetletnico slovenske službe božja v istem kraju, ki je sovpadala tudi z desetletnico prihoda g. Janeza Hladnika v Argentino. Slovesno sv. mašo je opravil g. Ivan Bureš. Naslednjo nedeljo — 16. junija — pa je bil popoldanski del desetletnice. Najprej so bile pete litanijske v kapeli, nato pa družabna prireditev pri pogrjenih mizah.

Cirilovo nedeljo so praznovali Slovenci leta 1946 7. julija dopoldne s sv. mašo na Paternalu, 14. julija popoldne pa v cerkvi sv. Neže z letnim shodom Bratovščine živega rožnega venca. nakar je sledila družinska zabava.

O dveh domovinah, zemeljski in nebeški, beremo v uvodnem članku avgustove številke.

22. avgusta 1946 je priredilo „Duhovno življenje“ svoj vsakoletni festival. Bilo je na sporedu več pevskih in plesnih

točk, kot posebnost pa nastop Martina Krpana. Sreč je bilo prodanih 2.000, čistega dobička pa je bilo 420 pesov, s katerim je bil krit primanjkljaj iz prejšnjih let.

V oktobrsko-novembrski številki je omenjen zagrebški proces, na katerem je bil nadškof dr. Alojzij Stepinac obsojen na 16 let. Revija pravi, da je bil ta proces na las podoben onemu iz Ljubljane leta 1945, ko je bil škof dr. Rožman obsojen na 18 let zapora. „Njegovo zavedno slovensko stališče je poznano in vsa teža obsodbe je v tem, da se je s samovoljnim postopanjem Jugoslavije umazala njena narodna čast in da je bil sodni postopek le pristranski diktat komunistične stranke, ki ima trenutno vso oblast v rokah. V drugačnih okoliščinah bi tako dr. Rožman kakor dr. Stepinac brez težave doprinesla dovolj dokazov, da je bilo njuno ravnanje v skladu z narodno častjo in koristjo.“

Decembrska številka govori v uvodniku o zelo resnem problemu: o smrtni uri. „Smrtna ura je poslednja milost, katero Bog človeku da. Versko malomarni, da celo veri in Božji sovražni ljudje imajo poslednjič priliko, da sprejmejo roko, katero jim v spravo ponuja Jezus, ki je odrešil vse. Vsak veren kristjan naj ima to veliko željo, da bi bil vreden največje milosti: srečne smrti. Da je bo vreden postal, naj bo nanjo pripravljen in naj zanjo tudi moli!“

*

Naj bi tudi nas stalno spremljala ta velika misel: Bodi pripravljen, ker ne veš ne ure ne dneva! Prav to je tudi poslanstvo naše revije: spominjati nas, čemu smo na svetu; opozarjati nas na dušne nevarnosti, ki nam pretijo; dvigati duha proti onostranosti.

Tudi še danes velja za „Duhovno življenje“, kar je zapisal g. Janez Hladnik leta 1946: „Vsak ima samo eno dušo in vsak si mora sam prizadevati, da jo reši. Jaz pa sem in bom še delal za naprej, da pomagam vsem tistim, kateri vzamejo zares to glavno nalogo svojega življenja.“

FANTOM in DEKLETOM

„HOČEM“

Zadnjič sva videla, da v življenju posameznika pravzaprav največ pomeni volja: velik talent, ki ga spremlja šibka volja, bo ostal neizrabljen, majhen talent z močno voljo pa bo delal čudovite stvari. Zato še nekaj besed o volji.

Če opazuješ otroka, vidiš, da ga pri njegove početju vodijo le trenutne želje, ki se neprestano vrstijo, in nenadni vtisi: pravkar se je še igral z žogo, sedaj premetuje pesek, čez trenutek bo hotel v vodo. In če opazuješ večkrat fante Tvojih let, boš zasledil isto: slede trenutnim vtisom in željam, žive iz dneva v dan, brez kakega enotnega načrta, brez odločitve, kakor vetrnica, ki se obrača po vetru.

Kaj jim manjka? Močne volje. In kje je krivda? Pri njih, ker si je niso utrdili, vzgojili. Da, voljo je možno utrditi. Kakor se naše telesne zmožnosti lahko krepijo (kot n. pr. mišice, roke, noge), tako tudi duhovni: um in volja. Ker sta um in volja nesnovna, ne poznata mej razvoja, kakor jih poznajo telesne zmožnosti. Lahko se razvijata brez prenehanja do meje popolnosti.

Kaj je to močna volja? Močna volja je znati reči „hočem“. Ta beseda, ki pride iz moške volje z določeno potjo in z zadostno močjo, da podere vse zapreke, ki se ji postavljajo na pot je takorekoč vsemogočna. Imeti voljo pomeni

znati se odločiti; imeti neko sveto trmo, znati premagati vse zapreke.

Recimo, da imaš slabostno voljo. Tudi veš, kakšna je močna volja. Sedaj Te pa zanima, kako priti do močne volje, kako naj vzgajaš svojo voljo. Takoj Ti bom odgovoril, a še prej Ti bom pokazal proces vzgoje volje s primerom iz vojaškega življenja. Sovražna tabora si stojita nasproti. Kaj je treba storiti, da bo zmagal eden od obeh taborov? Bojevati se, boš rekel. Imeti dosti orožja, bo rekel drugi. Seveda, vse to je res, in tudi nujno potrebno za zmago, a bistvo je drugje. Bistvo je pri vodstvu, pri glavnem stanu. Kaj mora ta storiti, da bo naš tabor zmagal, če je seveda zmaga mogoča in ne bo nepremostljivih ovir? Troje mora storiti: najprej se mora odločiti za napad in ta odločitev mora biti stvarna, uresničljiva, določena v najmanjših podrobnostih. Ne zadošča reči: bomo napadli sovražnika. Treba je določiti silo napada, s kakšnim orožjem, s katere strani, ob kateri uri itd. Takoj za tem je treba napad začeti, to se pravi, vso našo vojsko, ves ta aparat je treba spraviti v pogon. To je zelo težko: kakor je treba za mrtvo kolesje silne energije, da se začenja premikati, tako je treba za ta človeški stroj tudi ogromnih sil, da začne teči. A s tem še ni vse narejeno. Pride tretja stvar: vztrajati. Glavni stan mora stalno dajati novih in novih vzpodbud, da bo vojaštvo vztrajalo na okopih do konca. Brez tega

vztrajanja bi bilo škoda vseh sil, ki so se porabile za odločitev napada in začetek bojevanja.

Ta glavni stan pri vojaštvu je podoba naše volje. Tudi naša volja deluje v teh treh dobah: najprej določi, da bo delala in kaj bo delala (n. pr. grem kopat vrt z motiko), potem ukaže vsem potrebnim silam, da začno delati (nogam, da gredo na vrt, rokam, da začno udrihati z motiko...) in končno zahteva vztrajati do konca (ko pride mimo prijatelj in me povabi, da bi šel kartat, volja zahteva, da vrt prekopljem do konca, kakor sem si prej naredil načrt). Od teh treh dob delovanja je prva lahka, druga težja, tretja pa je pridržana močnim značajem. Poglejva si malo bolj vse tri dobe:

Nič ni lažjega kakor določiti si neko delo. To je pripravljalno dejanje, kjer deluje bolj pamet kot volja. Več kot eden prebije ure in ure v takih načrtih, a iz njih tudi nikdar ne pride: „Ko bom velik, bom zdravnik, bom imel lepo hišo in avto, bom specialist za to in to bolezen...“ Najlepši načrti, a gradovi v oblakih: ko ga takoj za tem mati pokliče h knjigi, se mu ne ljubi. Rad bi prišel na cilj, noče pa na pot. Je prav kakor tisti, ki bi rad odkril Ameriko. a v svoji postelji.

Treba je torej začeti delati za uresničenje predvidenega načrta. Prvi korak največ stane. Kakor pri plavanju največ stane vreči se v vodo, tako je pri volji. Treba je veliko sile. Kolikokrat pamet pove volji, kaj naj ta izvrši, pa se ta upre, dvomi in se pomišlja, da nazadnje ne pride nikamor. Saj je razumljivo: delo že ni več sanjarjenje, ni več lepo črtanje po papirju, ampak je spopad s tisoč ovirami in zaprekami. Lepo je delati načrt, da boš zdravnik, a kaj, ko ta cilj zahteva od tebe prav v tem trenutku, da pustiš igro in ples in se spraviš

v pusto, mrzlo sobo ter začneš študirati stvari, ki te mogoče prav malo ali nič ne zanimajo.

Potem pride vztrajanje. To je najvišja točka. Pogumni siade svojo pot, siabiči se vdajajo, bodisi, da so nastopile zapreke, ki jih niso predvidevali, bodisi da jim je zmanjkalo energij za nadaljevanje poti. Biti zdravnik, če ostaneva pri prejšnjem primeru, ni dosti vzeti knjigo danes in jutri in celo leto, ampak leta in leta: vedno ista odpoved, vedno žrtve.

Videla sva tako delovanje volje, pa naj Ti dam še nekaj misli o praktični okrepitvi le-te. Tukaj imaš nekaj načel, nekaj sredstev, ki Ti bodo v pomoč na poti:

1. Najprej to, da živiš za današnji dan in z današnjim dnem. Ne sanjari preveč, kaj vse boš storil jutri in drugo leto. Določi si, kaj boš danes storil in tisto stori. Je že prav, da imaš enoten načrt za mnogo let ali za vse življenje, a živi za danes. Če boš namreč mislil na vse težave, ki se Ti bodo tekom let nagrmadile, se boš ustrašil ogromnega števila le-teh in Ti bo upadel pogum. Če pa dan za dnem premaguješ male ovire, ki se Ti stavijo na pot, boš tudi v letih premagal vse težave, ki jih boš srečal v življenju.

2. Delaj! Kakor se naučiš brati z branjem, pisati s pisanjem, hoditi s hojo, tako se naučiš delati z delom. Stara navada, železna srajca. Če volja dela, ti bo prišlo v navado to delo in bo nekaj mehaničnega. Ponavljanje istega dejanja utrdi voljo do take mere, da dobi skoro nezmagljivo silo.

3. Navadi se vsak dan žrtvovati kaj majhnega. Pravijo, da junaška dejanja ne zahtevajo toliko sil kakor majhna, skrita dejanja vsakega dne. Za prva je treba val navdušenja, za druga pa je treba vsak dan volje, potrpežljivosti, od-

miranja sebi. Težka je ta skrita veriga malih dejanj. A prav ta dejanja dajo sčasoma volji čudovito silo.

4. Ne delaj brez odločitev! Imej življenje določeno, nekak življenjski načrt. Petletke raznih totalitarnih režimov so večkrat le propaganda. Če se vzamejo zares, so pa čisto nekaj drugega kakor delo vlade brez načrta, ki dela, kar pač pride na vrsto. Enoten načrt je kakor gonilo, ki neprestano daje moč. Določisi, kaj boš to leto v svojem življenju poskušal narediti: bodisi v samovzgoji, bodisi na zunaj. Ob koncu leta boš pregledal in naredil načrt za naprej. A pregledoval boš načrt tudi sproti vsak mesec, vsak teden, vsak dan. Tako delajo trgovci, ki imajo opravka z mrtvim blagom, tako moraš delati Ti, ki imaš opravka z življenjem, če naj uspeš.

Prav lep pozdrav!

Tvoj neznanec.

JEZUS ZA SEBOJ NAS KLIČE...

*Jezus za seboj nas kliče;
vsi za njim na svetlo pot!
Poderimo grehov griče,
varujmo se zlobe zmoč.*

*V Jezusovi družbi srečna,
čista naša bo mladost,
spremljala nas pesem večna,
zadovoljnost in krepost.*

*Jezusova smo mladina,
Jezus je naš kralj, vladar;
raj je naša domovina,
Jezus naše sreče car.*

*Varuj, sveta, božja Mati,
v neših dušah Jezusa,
uči z njim nas potovati
po stezici do neba!*

Gregor Mali

TVOJA REDOLJUBNOST

V slovenski dijaški KA smo imeli na poslovnih natipkano geslo znanega teologa Tanqueraya: „Drži red in red bo ohranil tebe!“ Čudovita je ta resnica, ki je marsikaterega mladega človeka v kritični dobi razvoja obvarovala sanjaštva in žalostnih zablod.

Red pri delu. Storimo vedno najprej to, kar je naša dolžnost (študij, pomoč staršem, delo naših socialnih dolžnosti v organizaciji itd.). Torej najprej dolžnost. Ko je ta opravljena, se lotimo kake stvari, ki je za nas koristna (učenje jezikov, šivanje itd.). Šele na tretjem mestu je vse, kar nam je prijetno. Ohranjujoč pri delu ta red, bomo koristni člani človeške družbe. Ne bodimo podobni onim, ki bi imeli najraje vedno počitnice in delajo vse v neprestanem hlataanju po prijetnem.

Zato je danes na svetu tako hudo. Redki so, ki bi jim bila dolžnost v poklicnem delu še sveta. Začni vedno z najtežjo dolžnostjo. Pri učenju n. pr. z matematično nalogo, ki ti dela pregla-vice. Ko boš to izdelala, bo drugo šlo hitro in lahko izpod rok. Če boš vedno odlašala težke zadeve za nazadnje, boš v življenju velika revica, ker težkih ur in dolžnosti nikoli ne zmanjka.

Red pri jedi. Zajci vedno jedo. Mnogi ljudje so jim dokaj podobni. Opazil sem, da nekateri še pri ogledovanju cerkva in muzejev ter v šolah prežvekujejo žvečilni gumi. Ne bodite izbirčne Metke. Mislite pogosto na milijone, ki umirajo od lakote, pa vam bo vsaka jed teknila. In za utrjevanje volje: Vzemite malo več jedi, ki je nimate rade in malo manj one, ki vam zelo diši. Z redom pri hrani si boste ohranile zdrave želodce in močno voljo, zmožno krotiti strasti. Zvečer ne jejmo nikoli preveč. Ne mešati prevročega z mrzlim. Ne preveč mesne hrane. Sadje in sočivje peljejo v visoko

Skupina slovenskih
narodnih noš iz
Santiago de Chile,
posneta leta 1956

starost. Sladkor je eno najmočnejših hranil. Zlasti na potovanjih in ob naporu nadomešča obilje druge hrane. Bodimo pri jedi zmerni in skromni! Konj neha piti vodo, kadar ne čuti več žeje. Kako bedni so ljudje, ki pijejo do nezvesti in še ne bi nehali, če bi ne padli pod mizo. Sploh so opojne pijače boljše kot zdravilo kot za stalno uživanje. Tudi cigareta v dekliških ustih je neokusna zadeva. Pljuča, dekliška milina in žepi čutijske bridke posledice.

Red pri spanju. Rana ura, zlata ura! Lep je ta slovenski pregovor. Kak ne-red v obiskovalcih nočnih zabavišč, kinov, gledališč, ki potem skrokani pre-spijo cele dneve. Noč je za počitek in dan za delo. Po vsem svetu pametni ljudje to vedo. V velikih mestih mnogi na to pozablajo, zato človeštvo ječi kot ohromelo, ker je pravi red vrednot postavljen na glavo. Zvečer leži ob določeni uri k počitku in pomisli poprej, da lahko ponoči za vedno zaspiš. Počivaj na desni strani. Sloneč na levi pritiskaš na srce in oviraš krvni obtok. Ležeč vznak

povzročaš ogrevanje hrbtnega mozga, kar pospešuje dražljaje in nemirno spanje. Bodi tudi v postelji dostojno oblečena in ne pozabi nikdar, da si sama sebi nevarna, če nisi dovolj previdna. Zjutraj vstajaj ob določeni uri. Ne poležavaj več, ko si se zbudila. Mnogo grehov rodi premetavanje po postelji, ko satan stori vse, da te pripravi do sanjavega in mehkužnega popuščanja ob krikih srca in razbolele domišljije.

Red pri razvedrilu, ki je zelo potrebno, a biti mora pametno. Ne pozabi, da te vabi lepota božje narave k opazovanju in pri igri izbiraj pristno dekliške. V kopališča pojdi v oddelek za ženske. V gledališče le, če je vse od vzgojiteljev priporočljivo.

Lepa knjiga ti bo pri samovzgoji redno najboljša prijateljica. Pa ne pozabi, da je red nadvse važen tudi pri molitvi, obisku sv. maše, svete spovedi in prejema sv. obhajila.

Ohranaj ta red in red bo ohranil tebe, da boš srečna na tem svetu in na onem.

KAREL WOLBANG CM

med slovinci po svetu....

ARGENTINA

Študijski dan slovenskih katoliških akademskih starešin, ki žive v Buenos Airesu, je postal že tradicija. Vsako leto se zbero na celodnevni sestanek, da v predavanjih obravnavajo probleme, ki morajo najbolj zanimati slovenskega katoliškega intelektualca v zamejstvu. In izsledki in dognanja teh sestankov rode navadno lepe sadove. Tako je na enem izmed takih zborovanj pokojni prelat dr. A. Odar podal okvir in program za delo slovenskih katoliških intelektualcev na polju katoliške in slovenske kulture, na drugih sestankih so bila pomembna predavanja, ki so bila potem objavljena v naših glavnih publikacijah v zamejstvu.

Tudi letošnji študijski dan je bil posvečen pereči zadevi. Prof. dr. Vinko Brumen je pripravil predavanje Problemi naše narodne samobitnosti. Prireditelj je bila v prostorih pri slovenskih šolskih sestrah na Paternalu (že več let zaporedoma nudijo čč. sestre za ta dan svoje prostore gostoljubno na razpolago). Začela se je s službo božjo, ki jo je opravil duhovni asistent SKAS-a in direktor slov. dušnega pastirstva preč. g. prof. Anton Orehar. Pred sv. mašo je imel kratak nagovor in razložil osnovne misli, ki naj spremljajo sleherni delo slovenskih katoliških intelektualcev. Navajal je, da razpravljanje zadev s katoliškega stališča ne more biti ozko ali pa omejeno. Krščansko in versko stališče je najbolj široko in najbolj objektivno. Naloge slovenskih intelektualcev pa je, da spremljajo vse probleme z jasnostjo in zvestobo, oboje pa sloni na pravem optimizmu, ki ga daje intelektualcu prav predanost izbrani ideji in poti. Brez pomoči in razsvetljenja pa tako delo ne

more biti popolno, zato je zmolil molitve k sv. Duhu za pomoč in navdih.

Ko se je po verskem opravilu začel dnevni red, je bil za to izbran prostor resnično napolnjen. Od vseh dosedanjih študijskih dni je bil najbolj obiskan. Poleg starešin se je vabilu odzvalo tudi zelo lepo število članov kluba akademikov. Prof. Ivan Prijatelj, predsednik SKAS-a je vse lepo pozdravil, zlasti pa podčrtal veselje nad dejstvom, da je prišlo toliko članov akademikov.

Predavanje je dr. Vinko Brumen zasnoval zelo obsežno. V prvem delu je osvetlil njega teoretične sestavine, v drugi polovici pa je osvetlil glavne probleme s praktične strani in iz danosti vsakdanjega življenja. Vedno in ponovno na je skušal izluščiti iz vsega glavno oznako, ki je, da je nad vsem vedno le človek in gre za odločitve predvsem v posamezniku. Omenil je, da bi bilo nujno, da se posebej proučuje vse, kar se na kulturnem polju dogaja v domovini in v zamejstvu, nato pa bi bilo treba ugotoviti, kaj je pravzaprav z nami in kakšna je naša ideologija v zamejstvu.

Dasi je predavanje trajalo skoraj tri ure, je vendar pritegnilo tako, da je bil tudi po snovi letošnji študijski dan med najpomembnejšimi. Ravno zaradi obilice obdelanega gradiva in zaradi potrebe po obsežni debati je bilo takoj sklenjeno, da se naj debatni del prenese na prihodnji redni članski sestanek SKAS-a, ki je bil dne 14. septembra v prostorih „Slovenske hiše“. — Predsednik prof. Ivan Prijatelj se je ob zaključku predavatelju najlepše zahvalil. Podčrtal je glavne misli in povabil še k nadaljnjemu razpravljanju.

Kosilo so pripravile čč. sestre in tako omogočile, da se je lepo razvil tudi

drugi del tega vsakoletnega srečanja: prijateljski razgovor in izmenjava misli.

Za praznik Marijinega brezmadežnega Srca romajo Slovenci iz Vel. Buenos Airesa že nekaj let v svetišče Lurške Matere božje. Letos so to romanje opravili v nedeljo, 18. avgusta. Sonce je prijetno grelo, dasi je bila na koledarju še zima označena. Udeležba je bila zelo velika, zlasti pa je bilo razveselljivo videti toliko naših mož in fantov, ki so v globoki veri in notranji zbranosti šli v procesiji in z ženami ter dekleti popolnoma napolnili prostrano spodnjo cerkev Marijinega svetišča. Petje je vodil preč. g. župnik Gregor Mali, ki je v cerkvi tudi govoril, sv. mašo pa je opravil novi moronski škof mons. Miguel Raspanti, pod čigar pastirsko palico živi največ Slovencev, saj so v njegovi škofiji slovenska dušnopastirska središča kot Ramos Mejía, San Justo in San Martín. Po sv. maši je g. škof zbranim Slovincem tudi govoril. Pohvalil je njih vero, se spomnil preganjane domovine in jim položil na srce, naj ostanejo neomejeno zvesti Materi božji, ki jo sicer narodi časte pod različnimi naslovi, je pa po vsem svetu ena in ista: dobra mati in skrbna zavetnica človeških otrok. Ljudsko petje je bilo mogočno in je bilo g. škofu zelo všeč. Prav tako so bile lepo zastopane slovenske narodne noše. Vsa slovesnost je prijetno odjeknila v srcih naših ljudi in jih znova utrdila v njih katoliški in slovenski zavesti.

Mons. Albino Mensa je bil dolgo vrsto let tajnik odbora argentinskih škofov za katoliške emigrante. Po rodu je sicer Argentinec, po starših pa Italijan in se je tudi šolal v Italiji. Od leta 1947 je živel v Argentini. Kardinal Copello mu je ob prihodu poveril skrb za katoliške izseljence, ki prihajajo v Argentino. Mons. Mensa se je temu delu predal z vsem srcem in dosegel lepe uspehe. Tudi Slovincem je šel zelo na roke in bil naš iskren prijatelj. Toda želja njegovega škofa, da pride za generalnega vikarja v škofijo blizu Turina v Sev. Italiji ga je nagnila, da se je prošnji odzval. Koncem

avgusta je odpotoval v Italijo. Z namenom, da se od njega poslovijo, so se v nedeljo, 11. avgusta, zbrale v cerkvi Naše Gospé balvanerske vse katoliške izseljenske skupnosti v Buenos Airesu in se udeležile sv. maše, ki jo je opravil sam g. mons. in. Med mašo so peli: najprej Nemci, nato Hrvati, od darovanja do povzdigovanja slovenski pevski zbor „Gallus“ in končno še Litvanci. Po sv. maši je mons. Mensa spregovoril nekaj besed zahvale in vzpodbude in se dokončno poslovil od vseh navzočih. Brez dvoma bomo katoliški izseljenci v Argentini pogrešali ljubeče srce mons. Mensa. Upamo pa, da nas dobri Bog ne bo pustil sirot in da nam bo preskrbel naslednika, ki bo prav tako razumel veliki problem izseljenstva.

Velikega prijatelja smo zgubili Slovenci tudi v osebi ramosmejijskega župnika g. Denicolay, kjer je za kaplana g. Janez Kalan. Bil je gospod župnik eden redkih Argentinec, ki je popolnoma razumel naše potrebe in probleme. Farna dvorana je bila Slovincem vedno na razpolago, a g. Kalan je užival popolno svobodo pri svojem dušnopastirskem delu med Slovinci in g. župnik nas je imel rad kot malokdo. Zato je Slovence globoko prizadela novica, da se je župniji odpovedal in odšel za generalnega vikarja v novoustanovljeno škofijo v Mar del Plata. Dne 11. avgusta je prevzel izpraznjeno župnijo g. Miguel Angel Bazán, do sedaj župnik v Hurlinghamu. Tudi o njem gre glas, da pozna Slovence in jih ceni. Vsi si iz srca želimo, da bi tako tudi ostalo.

V okviru svojega osmega kulturnega večera je priredila Slovenska kulturna akcija 24. avgusta 1957 koncert kvarteta Finkovih. Izbrano poslušalstvo je z užitkom sledilo programu, kajti tako g. Božo kot njegove sestre ga. Marija por. Geržinič ter gospodični Marta in Neda so odpele brezhibno svoje točke in želi obilo priznanja za svoja globoko občutena in izvrstno podana izvajanja. Najbolj je vnela publiko predzadnja točka sporeda, Adamičeva: Petnajst let. Bariton g. Božidar Fink je odpel šest točk v samo-

spevu, sopran ga. Marija Geržinič dva samospeva, tretci sester Finkovih je izvajal šest pesmi, celokupen kvartet pa štiri. Na sporedu je bilo pet slovenskih avtorjev z devetimi pesmimi, štirje nemški, dva ruska ter Palestrina s tremi kompozicijami. Iskreno si takih večerov še želimo v unanju, da se jih udeležijo ne samo člani in prijatelji Slovenske kulturne akcije, temveč tudi širše občinstvo.

Na prvo soboto v juliju so zapele prve lopate na kraju bodočega Baragovega misijonišča. Že takoj prvi dan je prišlo sedemnajst rojakov pomagat. Naslednjo soboto se je njih število še množilo. Do začetka avgusta je bilo opravljenih že nad 600 ur prostovoljnega dela pri zlaganju opeke in kopanju temeljev.

„Slovenska vas“ se imenuje glasilo slovenske skupnosti v Lanusu, ki je izšlo prvič za mesec avgust in ga izdajajo slovenski lazaristi, kateri oskrbujejo vikarijo Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanusu. List bo izhajal mesečno in bo prinašal misli in vesti iz verskega in slovenskega življenja naših ljudi, ki spadajo pod zvon bodoče slovenske cerkve Marije Kraljice.

Primerno se nam zdi, da povzamemo nekatere misli iz prve številke omenjenega glasila. „Villa Eslovena — Slovenska vas, hoče povedati, da prebivajo v tem predelu Lanusa predvsem Slovenci. Vsaj za zdaj. In prav v tem je odgovornost prvih prebivalcev Slovenske vasi: ne oblikujejo le zunanje podobe vasi, temveč tudi obliko njenega življenja. Ta naj bo slovenska: dobrine in vrline slovenskega človeka naj se zakoreninijo v tej zemlji. Ena, najvažnejša, teh vrlin je dejavno krščanstvo; pa ne krščanstvo krstnega lista ali besed, temveč krščansko življenje iz vere, upanja in ljubezni, hoje za Kristusom. Ko gradijo Slovenci novo cerkev, naj se zavedajo: ni dovolj cerkev iz kamna; mora biti istočasno tudi v njihovih dušah.“

Zelo prirčno prireditelj so pripravili 11. avgusta lanuški slovenski otroci pod vodstvom neumorne učiteljice gđe. Zdenke Virantove. Sodelovalo je nad 80 otrok,

ki so prepevali, izvajali prizorčke in odigrali „Solo v nebesih“ v treh slikah. S takimi prireditvami se bodo naši otroci mimogrede naučili pravilno slovensko govoriti in izražati, poleg tega pa se bodo na naraven način navezali na slovensko skupnost. Seveda zahtevajo taki nastopi mnogo priprave in vztrajne volje. In prav v tem je gđe. Zdenka Virant velika in vredna občudovanja, vsa naša skupnost pa ji je dolžna iskreno hvaležnost.

ITALIJA

Nekdanji tržaški škof dr. Alojzij Fogar je praznoval 26. julija v Rimu svoj zlatomašni jubilej. Rodom iz Gorice je prejel dr. Fogar mašniško posvečenje v Innsbrucku, kjer je študiral na tamošnji univerzi bogoslovje. Prva leta duhovništva je g. jubilarant preživel v Gorici, najprej kot podravnatelj v malem semenišču in nato kot profesor verouka na tedanji mestni gimnaziji v Gorici. Med prvo svetovno vojno je bil begunec v Ljubljani, leta 1918 pa se je vrnil v Gorico in postal profesor cerkvene zgodovine v bogoslovju in semeniški spirital. 9. julija 1923 ga je Rim imenoval za tržaškega škofa. 14. oktobra istega leta ga je goriški nadškof dr. Sedej posvetil v goriški stolnici, tržaško stolico pa je zasedel 5. marca 1924. Ker se ni uklonil fašističnemu nasilju, branil nadškofa dr. Sedeja in bil enako dober do vseh vernikov, tudi do zatiranih Slovencev, se je moral leta 1936 škofiji odpovedati. Umaknil se je v Rim, kjer živi še danes kot član kapitlja sv. Janeza v Lateranu. Sv. oče Pij XII. ga je imenoval za naslovnega nadškofa. Dr. Fogar je moral iti v predčasni pokoj, ker po zgledu sv. Pavla ni delal razlike med jeziki in narodi. Prav to mu je sedaj v največjo čast in prav zato se tudi Slovenci ob lepem jubileju z njim veselimo.

KANADA

Po zaslugi g. škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je uspešno posredoval pri montrealskem nadškofu kardinalu Legerju, so tudi Slovenci v Montrealu pri-

DON KAMILO

PROCESIJA

Bila je navada, da je župnik vsako leto na jesen v procesiji nesel Jezusa Križanega iz cerkve k reki in blagoslovil njene vodé, kajti reka Pad je zmožna vsak trenutek prestopiti bregove in poplaviti okolico.

Pa se je zgodilo, da je novi občinski odbor, ki je bil v rdečih rokah, sklenil, da se procesije udeleži s svojo partijsko zastavo. Furija je bil tisti, ki je moral don Kamilo sporočiti sklep odbora.

„Me veseli,“ je odgovoril župnik Peponovemu odposlancu, „da nameravate sodelovati z menoj pri procesiji. Toda rdečo zastavo pustite kar na miru! Ni mesta za politična znamenja v verskih prireditvah. Imam za to izrečen ukaz od zgoraj.“

Furija ni vedel storiti drugega kot vrniti se k svojemu gospodarju. Čez čas

šli do svojega lastnega dušnega pastirja v osebi lazarista g. Jožefa Časla, ki je bil pred leti misijonar na Kitajskem.

Trije slovenski bogoslovci se pripravljajo v Kanadi na sv. mašniški zakrament: g. Franc Smukavec, ki je že prejel dva nižja redova; g. Rudi Cukjati, ki je postal klerik Cerkve s prejemom tonzure; ter g. Francé Turk, ki je nedavno vstopil v semenišče, potem ko je dolgo vrsto let deloval v Torontu v vrstah KA in bil velik apostol dobrega slovenskega tiska. Tudi „Duhovno življenje“ je imelo v njem velikega prijatelja, saj je njega poverjenik več let.

je že pridrvel Pepon z obrazom, ki je bil vse preje kot prijazen.

„Mi smo kristjani kot vsi drugi,“ je vpil, ko je prekoračil prag župnijske pisarne ne da bi preje prosil dovoljenje za vstop. „V čem se pa sploh ločimo od drugih?“

„V tem, da si ne snamete klobuka, kadar pridete v tujo hišo,“ je mirno odgovoril don Kamilo.

Pepon je razumel in se nevoljno odkril.

„No sedaj si pa enak drugim kristjanom,“ je prijazno prikimal don Kamilo.

„In zakaj ne bi smeli priti z našim praporom? Je to mar nekaj slabega? In ali je morda prapor tatov in morilcev?“

„Nič takega,“ je razlagal župnik in si pri tem dostojanstveno prižgal cigaro, „vaš prapor je političen znak, procesija je pa versko dejanje, ne pa politično.“

„Potem pa prepovejte zastavo tudi Katoliški akciji!“ se Pepon ni dal ugnati.

„Toda, Pepon, ali ne veš še, da Katoliška akcija ni politična stranka? Jaz sem celo njen tajnik. Zato ti svetujem, da se s svojimi tovariši vanjo vpišeš!“

Pepon se je gromko zasmel.

„Če si hočete rešiti svojo črno dušo, vpišite se vi brž v naše vrste!“

Don Kamilo je zamahnil z roko. „Ostanimo kjer smo, pa prijatelji kot preje.“

„Jaz nisem bil nikdar vaš prijatelj,“ je ugovarjal Pepon.

„To končno ni važno,“ je bil župnik še naprej miren, „toda če hočete že iti v procesiji z menoj, pustite prapor lepo doma.“

Pepon je od jeze zaškripal z zobmi. „Če mislite, da boste postali naš Duce (vodja, kot nekdaj Mussolini, op. ur.), se zelo motite, prečastiti. Ali gremo z našo zastavo, ali pa ne bo procesije!“

Don Kamila Peponove besede niso prav nič vznemirile. „Mu bo že prešlo!“ si je mislil in se nehal baviti z zadevo.

*

V nedeljo, eno uro pred sv. mašo, prihiti k don Kamilu trop preplašenih vernikov. Prišli so povedat, da je prejšnji večer župan Pepon razposlal svoje sle po vseh hišah in zagrozil, da bo trda predla vsakomur, ki bi se drznil udeležiti se procesije.

„Jaz o tem nisem obveščen,“ je odgovoril don Kamilo, „zato procesija bo.“

Po končanem farnem opravilu so nekateri od pobožnih vernikov znova prišli. „Gospod župnik, ni prav da spravljate svoje farane v smrtno nevarnost. Rdeči so zmogni vreči bombe na udeležence. Preložite procesijo na bolj varen čas, ko bo obveščena policija iz mesta in bo zagotovljena varnost vsakomur izmed nas.“

„Zelo lepo povedano,“ je pripomnil don Kamilo. „Po vašem so torej krščanski mučenci napačno ravnali, ko so oznanjali evangelij, čeprav je bilo to prepovedano s strani oblasti. Morali bi čakati na karabinjerje in se šele potem pokazati v javnosti.“

Pokazal je na vrata in šel v cerkev, da dvigne križ. Tam ga je čakala skupina starih ljudi.

„Tukaj smo, gospod Kamilo,“ so ga nagovorili.

„Tako domov!“ se je razhudil don Kamilo. „Danes je dan, ko morajo svojo vero pokazati moški, starci, žene in otroci pa naj ostanejo doma. Bog pa bo

že upošteval vašo dobro voljo.“

Medtem je Furijski že parkrat sprožil v zrak svojo brzostrelko, kar je imelo za posledico, da so se naglo porazgubili še zadnji, ki so stali pred cerkvijo. Ko je don Kamilo pogledal skozi cerkvena vrata, je bil prostrani trg pred cerkvijo bolj čist kot biljardna miza.

„Don Kamilo, ali greva?“ ga je medtem nagovoril Kristus z oltarja. „Tako lep dan je in reka mora biti veličastna ob bleščečem se soncu.“

„Da, šla bova,“ je odgovoril don Kamilo, „toda vedi, da bova letos sama.“

„Nič ne de,“ je tolažil Jezus. „Kjer je don Kamilo, je to že dovolj.“

Don Kamilo si je nadel usnjeni pas. se povzpел na oltar, dvignil težki križ in ga porinil v tulec na pasu. Križ je bil težak celo za don Kamila, tako da ni zdržal, ne da bi pripomnil: „Malo lajši križ bi bili pa že lahko naredili!“

„Don Kamilo,“ mu je prijazno govoril Kristus, „pomisli, da sem imel jaz slabša ramena, pa nisem tožil, ko so mi križ naložili.“

*

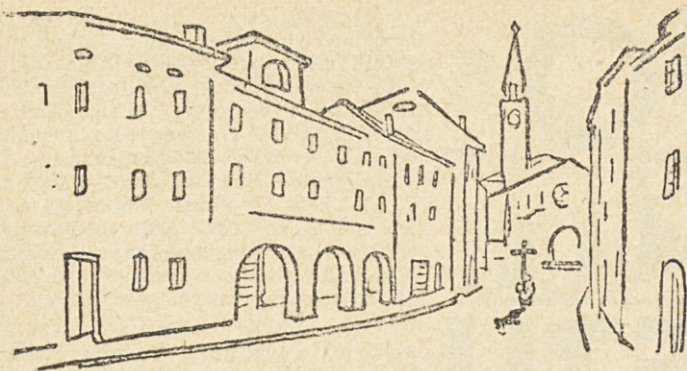
Nekaj minut nato je don Kamilo prestopil s križem v roki cerkveni prag. Nikogar ni bilo na ulicah. Ljudje so bili skriti za zavesami pri oknih in ga spremljali s pogledi.

„Moram napraviti vtis samozavestnega človeka, ki mu je vseeno, če ga kdo spremlja ali ne,“ si je govoril don Kamilo in začel z globokim glasom izgovarjati psalme.

Prekoračil je trg in zavil na glavno ulico. Nasproti mu je prišel pes in se mu pridružil.

„Proč,“ je zarenčal don Kamilo.

„Pusti ga!“ mu je šepnil Kristus s križa. „Tako vsaj Pepon ne bo mogel reči, da se pri procesiji ni videlo niti psa.“

Don Kamilo prič
čenja procesija k
reki sam, le pes
mu dela družbo...

Tam, kjer je bilo hiš konec in je pot zavila k nasipu ob reki, je stalo dvesto moških, široko razkoračenih in prekrizanih rok ter mu zastavljalo pot. Vsem na čelu seveda Pepon.

Tisti trenutek si je don Kamilo zaželel, da bi bil tank in zmlél vso drhal pod seboj. Toda ker je bil le don Kamilo, se je ustavil en meter pred Peponom, potegnil križ iz tulca na pasu in ga začel liki kiju vihteti nad glavami svojih nasprotnikov.

„Jezus, močno se drži,“ je še rekel, „kajti sedaj bo začelo padati.“

Pa ni bilo potrebno, kajti možje so v hipu razumeli položaj in se nagonso razmaknili. Naslednji trenutek je imel don Kamilo že prosto pot, le Pepon je še stal na svojem mestu, z rokami v boku in z razkoračenimi nogami. Don Kamilo je položil križ nazaj v tulec in se usmeril naravnost proti njemu.

Pepon je stopil korak na stran. „Umaknem se ne vam, temveč njemu,“ je junačil med tem ko je pokazal s prstom na križ.

„Potem se pa tudi odkri, teslo zabito.“ mu je zavpil župnik, ne da bi ga pogledal.

Pepon je ubogal, se postavil s svojimi ljudmi za križ in procesija je potem šla v polnem redu do nasipa pri reki.

Tam se je don Kamilo ustavil in spregovoril z močnim glasom:

„Gospod Jezus, če bi bilo mogoče, da bi v tej umazani vasi hiše malo pravičnih, ki v njej živijo, mogle plavati kot nekdanj Noetova barka, bi te prosil, da pošleš povodenj in pometeš z vso vasjo. Ker pa žal dobri živijo v prav takih hišah iz opeke kot hudobni in ne bi bilo prav, da bi dobri trpeli radi ljudi, kot je župan Pepon ali njegova tatinska družba, te prosim, da prizaneseš vasi s povodnijo in ji nakloniš ves blagoslov.“

„Tako bodi!“ se je slišalo mrmrati Pepona izza don Kamilovih ledij.

„Tako bodi!“ je ponovilo vse Peponovo spremstvo, medtem ko je pes zadovoljno pomigal z repom. Procesija je uspela in zadovoljni so bili vsi: Kristus, don Kamilo in rdeči udeleženci.

—::—

Zaljubljeni Arabec:

Pomagaj mi iti preko puščave tega življenja!

Se mi zdi, da si me zamenjal s kamelo.

—::—

On: Končno sem dosegel, da si žena več ne grize nohtov.

Kako si ji ubranil?

Zelo enostavno. Skril sem ji umetne zobe.

PO SVETU

SVETI OČE GOVORI

Papeževe besede o borbi proti bedi. Belgijski duhovnik Edvard Robert Froiture je ustanovil dobrotelni zavod za revno bolešno moško mladino. Sveti oče je mlade bolnike in njihove spremljevalce pred nekaj meseci zelo ljubeznivo sprejel in jim govoril v francoščini.

Kakor mladi bolniki ne bodo nikoli pozabili svojega romanja v Rim, tako bo tudi sveti oče vedno vesel, ker jih je mogel sprejeti in imeti ob svoji strani. Papež misli tudi na tiste, ki se jim niso mogli pridružiti, pa so mu poslali svoje pozdrave in darila. Mladi bolniki spadajo med tiste, ki najbolj pogrešajo dobrin tega sveta. Zato so deležni posebne skrbi svetega očeta, ki naj jih tolaži in osrčuje v trpljenju.

Četudi so zelo revni, so mu prinesli darov, ki so izraz njihove vdanosti. Ti darovi so za svetega očeta zato tako dragoceni, ker so lep dokaz njihovega dela, žrtev in zvestobe. Zato se jim zanje pristrčno zahvaljuje.

Njihova navzočnost predočuje papežu veliko nasprotje moderne dobe. Njen znak je velik zunanji napredek z družinsko podporo, pokojnino, socialnim zavarovanjem, udobnimi stanovanji. Življenjske razmere delavskih množic so se zelo izboljšale. Zato bi mislili, da bo vse

to odstranilo bedo in vzroke, ki jo povzročajo. Pa ni tako. Tudi v najbolj naprednih evropskih deželah je še vedno veliko število oseb, ki nimajo toliko dohodkov, da bi se mogle pošteno preživljati in si privoščiti primernih stanovanj. Muči jih lakota. Zastonj se boré, da bi ohranili svoje človeško dostojanstvo in se rešili bede in obupa. Posamezni primeri so včasih sicer pretresli javnost, pa jih je kmalu zagnilo zagrinjalo človeške pozabljivosti in brezbrzičnosti. Glasovi na pomoč pa so polagoma utihnili.

Veliko število siromakov dokazuje, da zakoni in socialne podporne organizacije podpirajo samo tiste, ki si morejo sami pomagati. Za tiste, ki nimajo sredstev, da bi se organizirali in ne obetaio kakih političnih in gospodarskih koristí, se danes družba ne zanima. Zato morajo ti ljudje prenašati veliko bedo. Izročeni so brezsrčnim izkoriščevalcem, ki jim hočejo vzeti še tiste malenkosti, ki jih imajo.

Papež notem navaja za zeled pastirje, ki prebivajo v nezdravih, raznadajočih lesenih kočah. Večkrat jih je nemogoče popraviti. Družine, ki morajo živeti v njih, so oropane svežega zraka in luči. Zaradi tesnih prostorov so odrasli ljudje in otroci nemešani med seboj. Prebivalci teh nezdravih koč nastanejo večkrat žrtve nalezljivih bolezni.

Še večja pa je moralna, duhovna škoda, ki jo povzročajo slaba stanovanja. Po takih kočah se večkrat širi nenravnost. Mladi ljudje navadno nastanejo zločinci; izenčé veselje do dela in življenja ter zasnó sovražiti človeško družbo, ker dopušča, da mladi ljudje pronadajo in postajajo brezpravni. Ker družba ni hotela prenehati o pravem času zla in odpraviti žalostnih razmer, mora nositi sama tudi posledice. Plačevati bo morala velike vsote denarja zdraviliščem in bolnišnicam, kamor se bodo zatekli ljudje, ki so zboleli zaradi bede. Ako bi se pa pravočasno prenečilo zlo, bi se prihranilo mnogo milijonov denarja.

Najbolj usodna posledica neprimernih in tesnih stanovanj pa je zelo pomanjkljiva vzgoja otrok. Večkrat jih starši,

ki se bore z revščino, zapusté. Otroci so potem prepuščeni samim sebi. Oropani oskrbe in ljubezni staršev se potikajo po ulicah, ki so polne nevarnosti zanje. Telesni zanemarjenosti se pridruži še duhovna. Neredno življenje priklíče na dan slaba nagnjenja in upornega duha, ki kmalu zamori vse dobre lastnosti. Tako postanejo mladi ljudje s pomanikljivo, slabo vzgojo nevarni in škodljivi vsakemu urejenemu socialnemu življenju. Zato jih je tudi zelo težko prevzgojiti in pridobiti za dobro.

Papež odklanja mnenje tistih, ki mislijo, da je velika večina tistih, ki živé v zasilnih kočah, sama kriva svoje revščine. Podporne organizacije pomagajo vsem, ki so potrebni pomoči. To je trditev brez podlage. Podporne organizacije, kakor smo že omenili, večkrat pomagajo samo tistim, ki si že morejo sami pomagati. Pozabljajo na cilj, zaradi katerega so bile ustanovljene. Ta cilj pa je: pomagati najbolj ubogim in potrebnim, zlasti tistim, ki si sami ne morejo pomagati.

Sveti oče opozarja javne oblasti na to pekočo rano današnje družbe. Naj se zaveda, da v dobrostoječih evropskih državah od 10 do 20 odstotkov prebivalstva nima dostojnega, človeku primerne življenja. Ti ljudje so še vedno brez obrambe pred boleznijo in npravnim propadom. Žrtve so narodov, ki nimaio vesti.

Da se stanovanjska stiska odpravi, morajo biti države pripravljene prevzeti nase denarna bremena. V ta namen je treba tudi spopolniti in prirediti zakone, odpraviti nanake v poslovanju podpornih organizacij in zatreti vsako izkoriščanje revnih slojev. Pri reševanju tega vprašanja je treba upoštevati posebne razmere vsake dežele, vsakega kraja, vsakega stanu, osebne težave posameznika in družin.

V borbi proti bedi bo zasebna pobuda še vedno igrala važno vlogo. Njihova ustanova jasno to dokazuje. Pred več ko 25. leti je bila ustanovljena. Njen namen je otrokom revnih okrajev posredovati zdrav, svež zrak. Ustanova se je ves čas

srečno razvijala. Podpira najbolj potrebne, jim skrbi za stanovanja, opremo, perilo in daje primerne podpore. Posebno se zanima za npravno zapuščeno mladino, skrbi za zaposlitev mladostnikov in opravlja še druga zelo potrebna dela krščanske ljubezni

Stališče, ki ga imajo do njih brezbrizni in krivični ljudje, naj jih nikar ne vznemirja. Z njimi je Gospod, ki skrbi za vse stvari. On jih ljubi in varuje; dobro vé, česa potrebujejo. Zato jih ne bo zapustil. Od njih zahteva, naj vedno ostanejo pošteni, pravični in odločni v borbi proti zlu.

Ko se bodo vrnili v svojo deželo, naj se zahvalijo Gospodu in sklenejo, da bodo odslej še bolj veselo in odločno delali za blagor revnih ljudi.

Papežev nagovor ob sprejemu vladarjev kneževine Monaco, kneza Ramiera III. in kneginje Grace Kelly. V dnevih, ko duše prekinevajo v velikonočnem veselju, sta vladarja prišla s spremstvom odličnih oseb v večno mesto in v hišo skupnega očeta. Božja Dobrota jima je dala mnogo darov in milosti. Zato jima sv. oče k vsemu temu iz srca čestita.

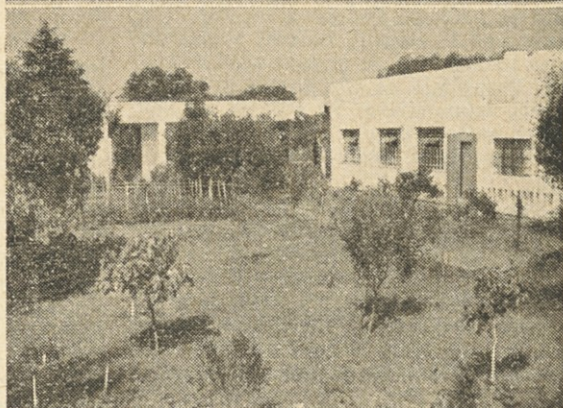
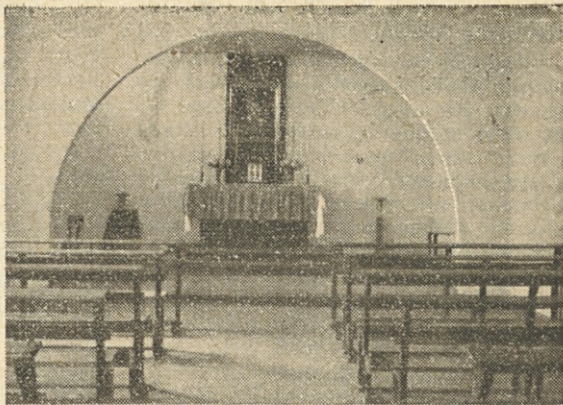
Sijaj mladsti, napredek njune kneževine in vladarska čast budé pozornost podanikov do njiu. Zato papež želi, da bi bila vzor krščanske vere in tihe, čiste sreče, ki jo prinaša mir vesti, vestno spolnjevanje dolžnosti, vedrost duše in popolna edinost duhov, zedinjenih v ljubezni.

Tam, kjer se Alpe spuščajo v Sredozemsko morje, se razprostira košček izvoljene zemlje, njuna kneževina. Krasé jo hribi z mičnim razgledom in pobočja s pestrimi zalivi, katerih mirne vode poživljajo jadrnice in odsevi modrega neba in obrežnih krajev.

Na tej prekrasni zemlji živi monaško ljudstvo s svojima vladarjema tako, kakor bi bili vsi ena velika družina. Z njima deli skrbi in veselje. V času, ko toliko dežel vznemirjajo razni pretresi, se ta kneževina veseli blagodejnega miru.

Cerkev je temu ljudstvu vedno dajala oporo. Zato sveti oče zelo želi, da bi

Slovensko semenišče v Adrogué, Argentina, je tisti srečni kraj, kjer se bogoslovci naše krvi v tihoti in zbranosti pripravljajo na dan, ko bodo prejeli Kristusovo duhovništvo in se vrnili nazaj v svet, da ga vodijo k Bogu. — Na sliki vidimo notranjost semeniške kapele, sezidane v letu 1955 ter stranski in glavni trakt semeniških poslopij, gledano z vrta. — To semenišče mora biti predmet ljubeče pozornosti vseh Slovencev, ki v zamejstvu živé, zato ga podpirajmo z molitvijo in rednimi gmotnimi prispevki!

ohranilo čistost vere, nepokvarjenost nravi in se držalo načel pravice in ljubezni, kar more edino zagotoviti narodom obstoj in napredek.

Papežev govor advokatom pariških sodišč. Pariško sodišče je imelo med svojimi člani zelo nadarjene in izobražene može. Zato je papež vesel, da more pozdraviti odlične obiskovalce in izraziti svoje spoštovanje do njihovega stanu. Kancler d'Aqueseau pravi, da je advokatski stan tako star, kakor je oblast, tako odličen, kakor je krepost in tako potreben, kakor je pravičnost.

Zagovorniki so redni sodelavci sodišč. Iz množice pričevanj in listin morajo znati izluščiti resnico. Njihovo delo zahteva zelo skrbne priprave in velike, izredne sposobnosti.

Danes je pravo zelo zapletena stroka. Strojstvo prava, ki se konča z mnogimi strogimi izpiti, je treba pridružiti praktično delo. Šele to navadno jasno pokaže teoretične in praktične sposobnosti kandidata za advokatski poklic. Vsak zagovornik mora dobro obvladati jezik, imeti govorniški dar, temeljito znanje in sposobnosti za poklicno delo.

Advokatski poklic je vreden, da mu človek posveti vse svoje življenje. Mnogo francoskih odvetnikov je imelo velik vpliv na svojo dobo in na vodstvo države. Zato so bili imenovani za člane Francoske akademije. Govori, s katerimi so dosegli to čast, so biseri leposlovja in imajo večkrat tudi veliko zgodovinsko vrednost. Advokati odkrivajo človeštvu nenadomestljivo vrednost klasičnega humanizma, ki povečuje duhovne vrednote, poudarja človeško dostojanstvo, odklanja pa vsako oboževanje telesne sile.

Za advokatski poklic ne zadostuje samo nadarjenost, ampak se ji morajo pridružiti še pravičnost, samostojnost in nesebičnost. Advokat mora služiti resnici. Ta dolžnost je posebno težka tedaj, kadar je treba braniti obtoženca in omiliti njegovo krivdo. Vendar obramba ne sme nikoli prestopiti določenih mej resnice. Pošten zagovornik se nikoli ne poslužuje laži. Sveti Andrej Avelinski je v svojem govoru izrekel majhno laž. Da bi

jo popravil, je zapustil svet in stopil v samostan.

Sveti Ivo je vzornik njihovega stanu. Odločno in uspešno je branil uboge in stiskane. Delo vsakega poklica je posebno blagoslovljeno tedaj, kadar se pridruži pravičnosti in usmiljenju še ljubezen do Boga in do bližnjega.

PO VRNITVI KARD. VIŠINSKEGA IZ RIMA

V Varšavo je prišel kardinal Višinski ravno še prav, da je mogel voditi slovesnosti za praznik sv. Rešnjega Telesa. Po ulicah Varšave se je razvila procesija, največja od procesij, kar jih je poljska prestolnica doživela v zadnjih dvajsetih letih. V procesiji je korakalo nad 300.000 oseb, verniki so nosili mnogo zastav in ulice so bile polne cvetja. Procesija je šla od katedrale in Najsvetejše je nosil sam kardinal in zaključek z zadnjim blagoslovom je bil v cerkvi sv. Ane. Po blagoslovu je imel kardinal pridigo in podelil vernikom prvi blagoslov sv. očeta. V svojem nagovoru je kardinal svaril vernike pred tem, da bi pripisovali preveč važnosti stvarem materialnega značaja. Omenil je, da so na svetu danes bogate države, ki so postale plen materialističnega pohlepa, vendar meni, da Poljska ni med temi državami.

Vlak s kardinalom je prišel v poljsko prestolnico na predvečer z veliko zamudo. Na vmesnih postajah od meje do prestolnice so se zgrinjali verniki v tolikem številu, da vlak ni mogel naprej in je moral kardinal na mnogih postajah nagovoriti zbrane množice.

Inozemski časnikarji so na varšavski postaji vpraševali mons. Baraniaka, novega nadškofa za Poznanj in Gnezno o tem, kakšni so kardinalovi vtisi po obisku v Rimu. Odgovoril jim je med drugim, da upa, da se bo prihodnje leto mogel spet podati v Rim in sicer na čelu vseh škofov, ki so dolžni po petih letih opraviti obisk „ad limina“ pri sv. očetu.

Nadškof Baraniak je prejel svoje imenovanje prav v Vatikanu. Ko se je kardinal Višinski podal zjutraj dne 13. junija k sv. očetu v poslovilno avdijenco,

je sv. oče najprej sprejel kardinala samega in se z njim pogovarjal nad 40 minut. Nato je bil poklican k pogovoru mons. Baraniak in je kardinal mogel tako predstaviti sv. očetu pravkar imenovanega nadškofa za Poznanj in Gnezno.

Mons. Baraniak je iz vrst duhovnikov 1. reda (salezijanec je bil tudi pok. kardinal Hlond). Rodil se je l. 1904 in je postal duhovnik l. 1930. Naslovni škof je postal v juliju 1951 in je bil interniran istočasno s kardinalom Višinskim. Z njim je bil v internaciji do konca oktobra lanskega leta. Med drugo svetovno vojno je bil aretiran in so ga nacisti potem odvlekli v koncentracijsko taborišče. Nadškof v Poznanju postaja sedaj po smrti nadškofa Dymeka, ki je umrl lasko leto oktobra.

Ko se je kardinal Višinski poslavljaj od Rima, so v listih izhajali razni komentarji o poteku tega izrednega obiska pri sv. očetu. Tako so listi vedeli povedati, da je kardinal opravil dan pred odhodom posebno službo božjo za poljske vernike, v Rimu in sicer v svoji naslovni cerkvi pri sv. Mariji onstran Tibere. Cerkev je bila polna in med navzočimi je bilo izredno mnogo tujcev iz vseh dežel sveta, ki so se takrat mudili v Rimu kot romarji. Skoraj vsi so pristopili k sv. obhajilu in vsi obhajanci so prejeli podobico čenstohovske Matere božje. Ves dogodek je bil pozneje podrobno popisane v rimskih listih, kjer so bile objavljene tudi slike.

Cerkev na Poljskem pa še vedno ni svobodna tako, kakor bi to bilo potrebno za njeno nemoteno delovanje. Caritas, glavna dobrodelná ustanova poljskih katoličanov ne more delovati in vse njeno premoženje je še pod zaporo in vsa poslopja zaplenjena. Gomulkova vlada je episkopatu predložila kompromis: cerkev bi izvajala nekako patronatsko pravico nad to svojo organizacijo, dočim bi vlada imela nad njo popolno kontrolo. Vsekakor je bil največji uspeh dosežen v šolstvu, kjer je Cerkev dobila največ zadostčenja. Lahko se reče, da se je marksizem kot nauk moral umakniti iz šol.

Marksistično filozofijo poučujejo sedaj kot neobvezeni predmet in to pred skoraj popolnoma praznimi učilnicami. Predmet poučujejo učitelji, ki vanj ne verujejo.

Imenovanje nadškofa Baraniaka v Poznanju in Gneznu so inozemski časnikarji v Rimu označevali kot poseben izraz zaupanja in ljubezni, ki ga je Vatikan hotel izkazati hudo preizkušenim duhovnikom Cerkve na Poljskem. Gomulka sam ni popolnoma neodvisen, treba je računati s tem, da imajo sovjeti na Poljskem 20 divizij svoje vojske; ostali bodo na Poljskem, dokler bodo morali imeti svoje posadke v Vzhodni Nemčiji. Zato bodo morali biti poljski katoličani silno trezni in previdni, ker Moskva gotovo zre z nezaupanjem na vse, kar se dogaja na Poljskem. Ko so v Vatikanu zvedeli, da bo kardinal Višinski mogel priti v Rim, so bili mnogi mnenja, da bi bilo bolje, da se na to pot ne podaja. Poljski katoličani so bili še tako razburjeni nad novim položajem, da bi se moglo pri tem navdušenju zgoditi kaj takega, kar bi presegalokviri in bi moglo Cerkvi prizadejati veliko škodo. Edino kardinalova navzočnost bi mogla v slučaju izrednih dogodkov pravilno in odločilno vplivati na poljske katoličane. Vendar se je izkazalo, da ta strah ni bil na mestu. Katoličani so ostali disciplinirani.

Ta disciplina bo še zelo potrebna. Napovedujejo se še hudi pretresi in vlada ter cerkvene in druge organizacije se pripravljajo na preizkušnje, ki se obetajo za letošnje zimo. Vlada se je morala obvezati, da bo morala izredno mnogo proizvodov industrije in poljedelskih pridelkov poslati v Rusijo in bo zato v zimi nastopilo veliko pomanjkanje. Moskva je sicer obljubila, da prihodnje leto ne bo več terjala tolikih dobav, vendar je položaj tak, da bi mogla Gomulkovi vladi pomagati samo hitra nospora z zahoda. Toda od tam bodo dali pomoč samo, ako bodo ugotovili, da s tem res pomagajo prebivalstvu, ne pa komunizmu.

Zahod bo pa mogel priti do tega prepričanja samo tedaj, da se je Cerkev res uživala svobodo in to v vedno večji

meri. Težka naloga ne samo za vladne predstavnike, ampak tudi za odgovorne osebnosti v Cerkvi, ki bodo morali ohranjati vernike trdno strnjene za seboj.

ZIVLJENJE PO SVETU

Komunisti ne marajo otrok. Časopis „Kitajska komunistična mladina“ je prinesel zelo značilen članek, ki dokazuje, da mladi kitajski komunisti tudi pred svetostjo materinstva nimajo spoštovanja. Dne 4. julija 1956 so pripeljali v bolnišnico v zelo resnem zdravstvenem stanju urednico časopisa za mladino, strankino militantinjo. Bila je nezavestna, slepa in gluha, ker je zaužila 40 kroglic kinina. Ali je bil to morda samomor? Omenjeni časopis to zavrača. Wang Kia-ying je bila namreč zelo delavna in ugledna bojevnica. To količino strupa je vzela, da bi odpravila plod, ker ni hotela imeti več otrok.

Do te smeje odločitve jo je pripeljalo več razlogov. Kakor drugi militanti (borci) je tudi ta drzna „naprednjakinja“ napravila načrt, da hoče v sedmih letih pridobiti temeljito znanje o marksizmu-leninizmu, o časnikarstvu in književnosti. Rojstvo njenega prvega sina je prekinilo ta načrt. Tudi njeno uredniško delo jo je trgalo od domače hiše. Življenje aktivne militantinje ni mogoče združiti z življenjem družinske matere.

Zaradi brezbrzičnosti materinskega skrbstva ji je rojstvo prvega otroka zrahljalo zdravje. Ker je imela delo in že enega sina, ni bila dolžna več sprejeti drugega otroka. Ko pa je videla, da je noseča kljub temu, da je prej uporabila vsa sredstva proti spočetju, se je odločila, da bo vzela 40 kroglic kinina. Mogla bi prositi zdravnika, da bi ji odpravil plod, na tega ni storila, ker je bila prepričana, da bi tega ne hotel izvršiti. Posledica tega je, da bo dolgo časa ostala slepa in ne bo mogla delati.

Kako naj se izognemo ponavljanju podobnih slučajev in dosežemo, da se bodo mladenke poročale z gotovostjo, da si ne bodo naložile neznosnega bremena? Pisec članka potem predlaga

naslednjo rešitev: 1. Kemična podjetja naj poskrbe, da bodo odjemalci imeli vedno na razpolago dovolj zdravil, katera bodo zanesljivo preprečila spočetje. 2. Zdravstvene oblasti naj gledajo na dejanske razmere, porabljajo zaželeno znanstvena sredstva in naj ne odklanjajo načrtne zdravniške izvršitve odprave plodu. Zdravniki sami naj bodo propagandisti in zagovorniki nadzorstva nad rojstvi in sredstev za preprečenje spočetij. 3. Spremeniti je treba javno mnenje o nadzorstvu rojstev in o tistih, ki ga izvršujejo. Tisk naj v tem smislu vzgaja ljudstvo.

Ta dogodek je nazorna slika strašnih razmer, ki jih je ustvaril na Kitajskem komunizem, ki sovraži božjo in nravno postavo. Obenem nam dokazuje, kako strašno Bog kaznuje mater, ki prezira svoj poklic.

Kongres pričevalcev Jehove v Münchenu. V juniju je bil v Münchenu kongres pričevalcev Jehove. Udeležencev je bilo izredno mnogo in so jih naštel nad 20.000. Ta sekta se je po drugi vojni v Nemčiji zelo razširila. Kot o vsakem kongresu je v mestu primanjkovalo stanovanj in so se voditelji kongresa obračali za pomoč in objavljali klice za gostoljubnost. Toda proti temu so se oglasili hkrati protestanti in katoličani. V luteranskem listu je pastor Robert Geisendorfer objavil svarilo vernikom, da naj ne sprejemašo udeležencev kongresa na stanovanje. V Katholische Kirchenzeitung pa je mons. Lorenz Freiberg napisal: „Katoličani in protestanti so se vedno med seboj lepo razumeli in si šli na roko. Bili so enotni v urah stiske in velikih preizkušenj. Vedno so dajali drug drugemu dokaze gostoljubnosti in to zlasti med raznimi kongresi verskega značaja. Toda s člani tega kongresa pričevalcev Jehove je drugače. Ti ljudje so zelo nestrpni in zato jim ne gre pravica gostoljubnosti. Kadar prihajajo v stik s katoličani ali protestanti, napadajo njihove verske resnice. V svoji zagrizenosti ne poznajo meje in skušajo celo odvračati druge od njih vere.“ Listi so pisali, da ima ta sekta v Münchenu 2.800 pripadnikov.

NOVE KNJIGE

Ljubka Šorli: Venec spominčič možu na grob

Četrto stoletja je ležala krivična roka kraljevske in fašistične Italije nad Slovenci in Hrvati na Primorskem, v Istri in na Kvarnerskih otokih. V tem razdobju je Italija pritiskala na Slovane politično, gospodarsko in kulturno. Od začetka z rokovanicami in z lažnivo latinsko prijaznostjo, pozneje z vso brutalnostjo. Kakor tat, ki se vedno boji, da lahko vsak hin izgubi krivično pridobljeno blago, tako so italijanske državne oblasti živele v vednem strahu za podložne slovanske kraje. Zato so ob vsakem najmanjšem pojavu odklanjanja asimilacije že lovile krivce protidržavnega delovanja. Tako je postal počasi vsak izraz slovenstva, naj bo še tako nedolžen in pravičen po naravni človeški in božji postavi, za Italijo kaznovanja vreden zločin.

Iz tega so se rodile tragedije: družinske in osebne. Tipičen zgled žrtve italijanske krivice je Lojze Bratuž. Njegov poklic sta bila petje in glasba. Ker je pospeševal seveda tudi slovensko pesem, je postal žrtev italijanskega nasilja. Po božiču leta 1936 so ga fašisti z orožjem v roki prisilili, da je izpil velik kozarec strojnega olja, ga tako zastrupili in zakrivali, da je umrl po hudih mukah 16. februarja 1937. Da bi Questura preprečila vsako slovensko manifestacijo, je moral biti tiho in skrivaj pokopan. Italijani so mislili, da je tako Italija leno zavarovana pred nevarnostjo, ki bi ji jo mogla povzročiti slovenska pesem. Toda mrtvi nevec ni mrtev; in molčeča pesem se lahko vsak hin vzdrži. Lenota in ljubezen sta večji kot krivica in sovraštvo. Smrt Lojzeta Bratuža je bila tragedija za njegovo mlado družino — vendar je preko razvalin nasilja zaplaval svobodno nje-

gov duh in iz dvajsetletne bridkosti mlade vdove je zrasla lepa pesem sonetnega venca z magistralom z naslovom Venec spominčič možu na grob. Pesem je izšla v letošnjem Koledarju celovške in goriške Mohorjeve družbe in v posebnem natisu, ki je bil izdan v samozaložbi v Gorici.

Ljubka Šorli je pesniško delovala že mnogo let, povsod srečujemo njene pesmice, tudi Duhovno življenje jo že davno šteje med svoje sodelavke. Venec spominčič možu na grob je gotovo njena najboljša pesem, zato je prav, da je izšla v posebnem natisu. Tiskal jo je Budin v Gorici na kartonski izdaji, lepem papirju in z velikimi črkami za vse sonete, ki jim je narisal barvane inicijale, okrašene z motivi iz vsebine vsakega soneta, prijatelj pokojnega Lojzeta Maks Komac. Na šopku spominčič na platnicah in pred začetkom venca leži zaprta knjiga in motiv rahlega napeva. Vsebina venca je opis mlade ljubezni, kratko trajajoče družinske sreče, tragedija bolezní in smrti moža in nadaljno težko življenje mlade vdove, ki ji je svetovni vihar druge vojne dolival v čašo življenja novih preizkušenj in novega trpljenja. Poklicni književni kritik se bo lahko z vencem podrobneje ukvarjal, tu omenim le, da je pesem lepa zaradi svoje resničnosti, iskrenosti in preproščnosti. Nikjer ni nobenega pretiravanja, vsa pesem je res priklila iz dobrega in plemenitega srca Ljubke Šorli. Če človek misli na prestane krivice, bi raje prijel za meč kot za pero. Ljubkina pesem je na samo trpeča tožba, ki ji krščanski up nežnega snidenja daje končni odrešilni izliv, kot pravi zadnji stih:

Povest boš moja, dragi, vso izvedel
ob svetli uri najine združitve.

Kot zgled Ljubkine pesmi naj služi tu tretji sonet, kjer pesnica opisuje svojo poroko z Lojzetom Bratužem.

Jeseni šla na pot sva roko v roki
in v cerkev Vnebovzete pokleknila;
dosmrtno zvezo sva pred njo sklenila.
Sami božji Duh je plaval pod oboki.

Slovesno s kora orgle so bučale,
voščilna pesem k nebu je kipela;
v obročka zlata midva sva strmela —
ob njiju misli tisoč sreč so tkale.

V zahvalni vzdih izlil se nama glas je
od Njega, ki ljubezni je žarišče.
Smehljal od sreče nama se obraz je.

Stopila v novi stan sva kot v svetišče,
ki mir je v njem doma in blagoglasje.
Združilo naju skupno je ognjišče.

*

Anton Kacin je napisal knjigi uvod,
ki bi moral biti preveden v laščino in ob-
javljen v italijanskih listih, da bi se
ta narod dvatisočletne kulture spomnil,
kako je postopal s Slovenci v mirnih
časih. Kajti Lojze Bratuž je le en pri-
mer stoterih krivic Italijanov nad Slo-
venci.

Knjigo krasi tudi lepa fotografija
pokojnega pevca.

Slavko Srebrnič

Leto 1957 gre h koncu. To je sicer čisto naravno. Ni pa
naravno, da še mnogo naročnikov ni poravnalo svojih obveznosti
do revije, ki so jo vse mesece prejemale vedno redno, z bogato
vsebino in okusno opremljeno.

Najbrže taki naročniki niso pomislili, da živi naša revija
le od rednega plačevanja naročnine. Hvala Bogu, niso v večini,
kajti v takem primeru bi morali že ustaviti natisk zadnjih šte-
vil. Toda kljub temu, njih število ni neznatno. Toliko jih je,
da če izvršijo svojo obveznost do revije takoj, ko preberejo
te vrstice, bomo brez kakega gospodarskega glavobola dočakali
novo leto.

Ali se morda predajamo praznim upom, če pričakujemo,
da bodo vsi naročniki z zaostalo naročnino sedaj pohiteli in
reviji olajšali njeno materialno stanje?

Odgovor prepuščamo njim samim. Zase smo prepričani,
da bo pozitiven.

Zlasti se drznemo naprositi vse cenjene naročnike, ki dobi-
vajo revijo po pošti, bodisi v Argentini kot v USA, Kanadi,
Evropi in drugod, da ne čakajo terjatvenega pisma, temveč
oddajo denar na poverjenike, ki so v reviji naznačeni oz. v
Argentini pošljejo denar naravnost na upravo. Storili bodo
reviji veliko uslugo, sebi pa pripravili zavest, da so storili svojo
dolžnost.

Uprava revije „Duhovno življenje“

IZ DOMOVINE

**GOVOR APOST. ADMINISTRATORJA,
PREVZV. ŠKOFA ANTONA VOVKA
OB 250-LETNICI POSVETITVE
LJUBLJANSKE STOLNICE**

12. maja 1957

Predragi v Gospodu! Pišel je Mojzes do gore Horeb in videl je grm v ognjenem plamenu, ki ni zgorel. Šel je bliže in prikazal se mu je iz sredine ognja angel in sam Bog ga je poklical in mu je rekel: „Ne bližaj se semkaj! Sezuj si čevlje z nog! Kajti kraj, ki na njem stojiš, je sveta zemlja“ (2 Mojz 3. 5).

Podobno smo prišli tudi mi že večkrat do podnožja starodavnega ljubljanskega gradu, da obiščemo častitljivo stolnico sv. Nikolaja. V njej tudi gori luč noč in dan — večna luč pred tabernakljem — in ta kraj je tudi sveta zemlja. Danes smo pa prišli s posebnimi občutki. Minulo sredo, 8. maja, je preteklo 250 let, odkar je bila sedanja stolnica ljubljanske škofije posvečena. Prav je, da to pomembno obletnico vsaj nekaj slovesneje obhajamo, in veseli smo, da ob tej priliki moremo na tem svetem kraju pozdraviti tudi nekatere odlične zastopnike Cerkve. — „Spoštujte moje svetišče“ (3 Mojz 25, 2), je klical Gospod v stari zavezi in po preroku Izaiju (56, 7) obljublja, da bo tiste, ki božjo postavo izpolnjujejo, „razveselil v svoji molitveni hiši“. Koliko bi lahko, predragi v Gospodu, o našem dolžnem spo-

štovanju do tega svetišča govorili! Kakšna je že mera, s katero je Bog nas in naše prednike na tem svetem kraju razveseljeval! Ni časa, da bi o tem razpravljali, pogledjmo pa na kratko zgodovino hiše božje na tem mestu, da jo bomo res spoštovali in bomo tudi v bodočnosti v njej iskali božjega veselja.

Svet je kraj, na katerem se nahajamo. Nekateri zgodovinarji trdijo, da je na tem mestu že v 8. stoletju stala preprosta cerkva sv. Nikolaja; drugi pa pravijo, da so jo sezidali ribiči in čolnarji na čast svojemu patronu po letu 1087, ko se je češčenje sv. Nikolaja pričelo zelo širiti po naših krajih. Tisto leto so namreč prenesli Nikolajevo truplo iz maloazijske Mire v južnoitalijansko mesto Bari. Tudi iz naših krajev so romarji začeli obiskovati Bari in so tudi doma vneto širili češčenje sv. Nikolaja. Ponež Urban II. je postavil poseben praznik v spomin na prenos relikvij svetega Nikolaja in ta sopraznik so pred 250 leti obhajali tudi še v ljubljanski stolnici; morda po prav zaradi tega praznovanja, ki je bilo vsako leto 9. maja, določili datum posvetitve stolnice na nedeljo 8. maja, en dan prej.

Prvotno je bila cerkev sv. Nikolaja podružnica ljubljanske šempeterske župnije. Že v 13. stoletju so se pa vršila v njej župnijska opravila in v 14. stoletju so tudi škofje, ki jih je pošiljal v naše kraje Oglej, vršili v njej škofovska opravila.

Sv. Nikolaj je bil v srednjem veku poseben zaščitnik mest. Meščani so ga častili, ker je, po pobožnem pripovedovanju, razdal vse svoje imetje revežem rojstnega mesta; ker je vrgel skozi okno doto trem hčeram revnega meščana; ker je tri meščane, krivično obsojene, rešil obglavljenja; ker je trgovce čudežno rešil brodoloma. — Tudi trgovska in obrtniška Ljubljana je imela sv. Nikolaja v časti in zato so predvsem ljubljanski meščani konec 14. stoletja (1367) temeljito preuredili in povečali cerkev sv. Nikolaja in to prezidavo lahko imenujemo „meščansko“. Saj so jo meščani zidali in vzdrževali, saj so namestili v njej kameniten mestni grb, saj so uredili v njej nad zakristijo shrambo za arhiv in zakladnico. Leta 1404 se je za zaključek prezidave oglasil iz stolpa še mogočen zvon s podobo mestnega patrona sv. Jurija in z napisom, da so ga meščani oskrbeli.

Z ustanovitvijo ljubljanske škofije leta 1461 se je pa ugled šenklaške cerkve vedno bolj dvigal. Postala je prava in redna škofijska cerkev in treba jo je bilo v marsičem urediti. Zanimal se je zanio in za nieno prezidavo, razen ljubljanskega škofa, ljubljanskih meščanov ljubljanske škofije cesar Friderik III in vernikov škofije, tudi ustanovitelj tako, da so prezidani stolnici zgodovinarji rekli kratko „opus Fridericum“, to je delo Friderika. Postajala je pa cerkev iz romanskega vedno bolj gotskega sloga.

Se je dobivala nova škofijska cerkev mnoge preureditve, ki so jih povzročili turški vnadi in potresi, dozidavali so ji dobrotniki (Ulrik Haas 1519) in posamezni stanovi (trgovci 1603) kapele in oltarje, leta 1550 je na dobila cerkev že prve orgle, ki so bile nameščene na severni strani svetišča. Ko je pa zasedel ljubljanski škofijski sedež leta 1598 goreči katoliško-obnovitveni škof Tomaž Hren, je zbral okrog sebe vence umetnikov, da so mu preurejali stolnico. Čenrav so v tej dobi dozidali še dve kapeli, vendar Hrenovo udeistvovanje ni bistveno spremenilo stolnice, ampak jo je v marsičem okrasilo. V tej dobi

je dobil tudi takratni zvonik nevarne razpoke, katere bi mogoče povzročiti, da bi se porušil na cerkvene oboke ali na škofijsko poslopje. Škof je naravnost zahteval, naj zvonik popravi mesto, saj je nekadaj vzelo cerkev v svojo oskrbo. In res je mesto prevzelo večino stroškov za popravilo zvonika, škof je pa dal namestiti v zvoniku uro z bitjem, kar je bilo takrat nekaj posebnega.

Tudi Hrenovi nasledniki so stolnico izpopolnjevali in krasili, a oglašala se je vedno bolj jasna potreba in zahteva po novi stolnici. Ne poročajo zgodovinarji, da stara stolnica ni bila lepa in primerna, ampak to poudarjajo, da je od starosti začela razpadati; saj pravi neko poročilo, da so bili kanoniki v kornu že v nevarnosti, da se nanje poruši strop, ko je skozi razpoke sten že sijalo kar sonce v cerkev.

Tako so 2. decembra 1699 sklenili v stanovanju prošta Janeza Krst. Prešerna, da se sčezda popolnoma nova stolnica, stara se pa do tal poruši. Priprave so se zavlekle in dela so se lotili pomladi leta 1701; 3. aprila je imel v stari stolnici jezuit Matija Paradizič pridigo — tako ganljivo, da bi, kakor pravi poročilo, kamne omečila; 5. aprila so odnesli iz tabernaklja Najsvetejše; 6. junija so blagoslovili temeljni kamen; zidali so novo cerkev, medtem ko so staro obenem podirali; zvonik so podrli šele leta 1704 in 7. aprila je zadnjič iz lin zapel veliki zvon, ki je pel ravno 300 let.

Glavno težo pri zidavi nove stolnice je nosil stolni dekan Janez Anton Dolničar.* Vodil je z eno besedo vse. Apnu za novo stolnico so prilivali, no tedanjim navadi, vino, da bi bila zidava bolj trdna; Dolničar je pa v svoji razumnosti znal poiskati za vsa dela strokovniake. Zlasti mu moramo biti hvaležni, da je poklical slikarja Julija Quaglia (1668 do 1751), ki je na sveži omet slikal kar obenem, ko so stolnico zidali, in je svoje najpopolnejšo življenjsko delo poklonil prav naši stolnici. Stroški za zidavo nove

* Ima zato upravičeno na steni zraven oltarja sv. Dizma spomenik.

stolnice in prvo Quaglijevo slikarijo so znašali 36.423 goldinarjev in 54 krajcarjev, katere je do posvetitve skrbni blagajnik dekan Dolničar vse iz različnih virov poravnal, nato je pa še in še zbiral, da je stolnico še naprej krasil; s tem je pozival tudi vse naslednje gosposdarje cerkve, naj skrbijo neumorno za njeno lepoto. Res, stolnica je odprla kmalu svoja vrata znamenitemu kiparju Benečanu in ljubljanskemu Frančišku Robba, ki je postavil prekrasni oltarni mizi za oltar sv. Rešnjega Telesa in za oltar sv. Dizme, na oltar sv. Rešnjega Telesa je pa postavil tudi dva umetniško nadvse izrazita keruba; tudi v drugih glavnih ljubljanskih cerkvah je Robba prav v desetletjih po dozidavi stolnice ustvaril najlepše baročne umetnine. V line severnega stolpa so že leta 1707, torej pred 250 leti, obesili mogočen veliki bronasti zvon, ki tehta 3484 kg in ga je podaril ljubljanski meščan baron Peter Anton Codelli. Kupolo je pa imela prvotno sedanja stolnica le označeno z deskami in z lepo Quaglijevo slikarijo. Leta 1841 je na sedanjo zidano in lepo oblikovano postavil natančno v dveh mesecih, od 19. aprila do 19. junija, z veliko drznostjo Matevž Medved (1796—1865)

iz Dvorij pri Čerkljah, kar je v sramoto odličnim stavbenikom, ki se dela kar niso upali polotiti. Poslikal jo je z živimi barvami Kamnogoričan Matevž Langus (1792—1855), ki je za stolnico naslikal tudi več oltarnih slik, med njimi tudi stolniškega patrona sv. Nikolaja.

Leta 1859 je bila vsa stolnica temeljito očiščena in varčevali niso zlasti z zlatimi prevlekami lesenih in zidanih štukatur, katerih je v cerkvi veliko. V začetku sedanjega stoletja je dobila stolnica Milavčeve orgle, ki imajo 52 registrov in so največje v škofiji. Med zadnjo svetovno vojsko so bile očiščene stenske slike v prezbiteriju in v stranskih kapelah, slike v kupoli in na stropu ladje pa tega dela še čakajo. Leta 1952 je dobila stolnica nov škofov sedež po načrtu mojstra Plečnika, prav sedaj pa preurejajo, po načrtih istega velikega mojstra, kapelo sv. Križa v krstno kapelo, ki bo obenem najlepši prostor tudi za božji grob v velikem tednu. Sicer pa: kdor našo stolnico pogleda, mora občudovati goreči in umetnostni čut naših prednikov, za katerim skuša iti tudi sodobna umetnost.

Predragi v Gospodu! Z velikimi slovesnostmi je bila naša stolnica pred 250

Ljubljanski škof Anton Vovk na dan obhajanja 250-letnice posvetitve ljubljanske stolnice v sprenstvu kanonikov dr. Jan-ka Arnejca, dr. Andreja Snoja, Frana Mrveca in prof. Glinška

Novomeški prošt Alojzij Štrukelj, stolni dekan Josip Šimenc in stolni prošt dr. Franc Kimovec v sprevedu ob priliki 250-letnice posvetitve ljubljanske stolnice

leti posvečena. Slovesnosti so trajale ves teden in za zaključek je šla iz stolnice in nazaj mogočna procesija, v kateri so plemiči, duhovniki in številni verniki nosili v rokah goreče plamenice in sveče, končno so pa navdušeno prepevali Te Deum — Tebe Boga hvalimo. Mi bomo slovesno zahvalnico opravili danes zvečer pri zaključni slovesnosti. Na današnji slavnostni dan smo se pa pripravljali duhovno ves pretekli teden. Nažigali smo plamenice svojih duš za verno in svetlo pot svojega življenja. Naj te plamenice žarijo in gorijo v dušah Ljubljancev in vseh vernikov škofije danes in do nadaljnjih blagoslovljenih jubilejev naše drage stolnice. Amen.

SLOVENIJA

V visoki starosti devetdesetih let je umrl v Ljubljani stolni kanonik in papeški prelat Alojzij Stroj. Dolgo vrsto let je vzorno vršil spiritualsko službo v ljubljanskem semenišču. Še bolj kot z besedo je pokazal bogoslovcem vzvišen lik duhovnika ob lastnem lepem vzgledu. Bil je globoko pobožen in je veliko

premoli pred Najsvetejšim. Zelo je ljubil tudi rokodelske vajence in obrtnike. Bil jim je duhovni vodja v Rokodelskem društvu. Poleg svoje odgovorne službe je bil tudi več let urednik „Duhovnega pastirja“. Tudi je spisal dva učenika: „Kratka zgodovina katoliške Cerkve“ in „Liturgika“. Zadnja leta so mu opešale noge. Preživel jih je v molitvi in v vdanem prenašanju trpljenja. Na praznik sv. Rešnjega Telesa, 20. junija, so ga pokopali, da se njegovo izmučeno telo odpočije in doživi zmago-slavni dan vstajenja od mrtvih.

SLOVENSKA KOROŠKA

Nad petsto mladih ljudi se je udeležilo na praznik sv. Trojice, 16. junija, mladinskega dneva, ki je obstojal v obliki romanja k Fatimski Mariji na Sedlcah, to je visoko v Karavankah v selski fari, kjer so pred leti postavili ljubko cerkvico Materi božji na čast. G. kanonik Aleš Zechner je daroval sv. mašo in nato sprejel slovesno zaobljubo mladine Bogu in Cerkvi. Popoldanska

slovesnost se je izvršila pod starodavno lipo, pri kateri so sodelovale skupine iz Šmarjete, Bilčovsa, Šentjanža, Pliberka in Sel. Dr. Valentin Inzko, ki je velik prijatelj katoliške mladine iz Spodnjega Roža, pa je v ognjevitih besedi prikazal, kakšen je lik katoliškega fanta in dekleta v današnjem svetu.

Mladina iz Zgornjega Roža in Zilje pa se je zbrala isti dan v št. Lenartu ter v urejeni procesiji odšla proti romarski Marijini cerkvi pri Sedmih studencih. Prišlo je nad tristo fantov in deklet. Slovesno sv. mašo je opravil g. prelat dr. Blüml, domači župnik pa je v govoru pokazal nove ideale, ki naj jih ima mladina, obenem pa jo opominjal na njeno poslanstvo, ki je izraženo v geslu: „Kraljestvo Kristusovo — vsem narodom“. Popoldne so se fantje in dekleta zbrali pred cerkvijo, kjer so v plemeniti tekmi posamezne skupine pokazale, kaj znajo. Za konec je sledil prizor izza časa pokristjanjenja Moravanov po sv. bratih Cirilu in Metodu, nakar je bila še zaključna pobožnost v cerkvi, med katero se je mladina posvetila presvetemu Srcu Jezusovemu in se v zahvalni pesmi zahvalila Bogu za dar svete vere.

Letos sta bila na slovenskem Koroškem posvečena za duhovnika dva slovenska bogoslovca: Florijan Zergoi in Rajko Wang. Mašniško posvečenje sta prejela dne 7. julija v celovški stolnici.

G. Florijan Zergoi se je rodil leta 1933 v šentlipški fari sredi Podjune. L. 1952 je vstopil v semenišče. Zadnje leto je bil predsednik Akademije slovenskih bogoslovcev. Novo mašo je zapel 14. julija v farni cerkvi v št. Lipšu. Slavnostni govornik je bil č. g. kanonik Aleš Zechner.

G. Rajko Wang je rodом iz Podkrnosa, kjer se je rodil leta 1931. V bogoslovje je vstopil leta 1952. Bil je izvrsten pevovodja bogoslovskega pevskega zbora. Novo mašo je opravil 21. julija v Podkrnosu. Govoril mu je g. Jožef Gabruč.

PRIMORSKE VESTI

Nepozabno romanje so organizirali primorski duhovniki zadnje dni julija v Marijino Celje v Avstriji. 720 vernikov iz Goriške in Tržaške je v zgodnjem jutru dne 28. julija odpotovalo proti temu cilju. Kljub nalivu, ki nas je spremljal vso pot, nismo izgubili dobre volje in upanja, da nam bo Mati božja le dala lepo vreme, še predno smo dospeli v Marijino Celje se je že pokazalo sonce. Na tej romarski poti je bila naša prva postaja pri Gospej Sveti, kjer je prvič prišla do izraza naša skupna molitev in petje, ki je mogočno odmevalo pod oboki tega starodavnega slovenskega svetišča.

Nepozabni so bili prvi vtisi v Marijinem Celju, ko nas je sprejelo bajno razsvetljeno svetišče, ubrano petje zvonov in velika množica meščanov in drugih romarjev iz raznih predelov Avstrije. Vsi so strmeli nad našo disciplino in našim petjem. Še bajnejše razsvetljena je bila notranjost svetišča. Vse se je bleščalo in žarelo v tisočerihih lučih, srebrni Marijin oltar je bilo eno samo morje čudovite svetlobe.

Najprej nas je pozdravil, kot prvo največjo inozemsko skupino romarjev, predstojnik svetišča v nemškem jeziku. Povedal nam je, da so Slovenci že gostovali v Marijinem Celju in sicer na dan narodov, ko so nastopili s slovensko pesmijo in narodnim plesom. Drugo jutro smo se zopet zbrali okrog Marijinega oltarja pri skupni sv. maši. Med mašo nas je ogrela in navdušila klena in jasna beseda č. g. Mirka Mazora iz Gorice, ki se je spomnil vseh živih in rajnih, pa tudi naših bratov raztresenih po svetu tostran in onstran oceana.

Višek in najlepše doživetje našega romanja, je bila nočna procesija z lučkami. Zbor duhovnikov je ostal v cerkvi, ostali verniki pa smo v procesiji sledili litanijam, ki so jih duhovniki peli v cerkvi in so jih po vsem mestu razvrščeni zvočniki prenašali. Veličastno je odmevala slovenska nabožna pesem pod zvezdnato nebo. Prislunhili so ji Celjani in pozneje ganjeni priznali, da take pesmi niso še slišali. Po procesiji je sledil v cerkvi govor č. g. Cvetka, salezijanskega

duhovnika na Koroškem, nato se je še poslovil od nas v brezhibni slovenščini, čeprav ne razume niti besedice, p. Beda, organizacijski vodja letošnjih slovesnosti v Marijinem Celju. Veliko navdušenje je zavalovilo v cerkvi, ko je p. Beda povedal, da je tudi on Tržačan in da je bil krščen v fari sv. Ivana v Trstu. Naslednje jutro smo se po zgodnji sv. maši in po zahvalni pesmi poslovili od Marije. Dolga avtokolona 16 avtobusov spremljana od avstrijske cestne policije je zapustila prijazno mestece med hribi in se napotila preko gorovja Pack na koroška tla in v Labodsko dolino. V št. Andražu so nas čakali dobri patri jezuisti, zlasti pater Florijan Ramšak, ki je zbrane romarje nagovoril in nam pojasnil velik zgodovinski pomen te škofigije. V tem lepem koroškem svetišču je še zadnjič zadonela naša skupna pesem, a odmevala je še dolgo v naših srcih in nam budila spomine na nepozabne dneve našega veličastnega romanja. Zadnja naša postaja je bila v Celovcu, nato smo v noči nadaljevali pot do Gorice in Trsta. Zadnji romarji so dospeli na svoje domove v prvih jutranjih urah.

Potek glavnih slovesnosti v Marijinem Celju je prinašal tržaški radio naslednjo nedeljo v oddaji „Vera in naš čas“. Prisluhnilo ji je na tisoče Slovencev širom Primorske, zlasti še srečni

romarji, ki so ob 800 letnici te slavne Marijine poti poromali v Marijino Celje.

Goriški verniki so se v torek, 13. avgusta, ponovno zbrali na Barbani, prijaznem otoku v gradeški laguni, kjer Marija že dolga stoletja deli svoje milosti in svoj blagoslov.

Trst. Vincencijeva konferenca se je letos opogumila in postavila svojo otroško kolonijo v Agordu v Dolomitih. Do sedaj so namreč otroci pod njenim vodstvom letovali v Nabrežini, v Saležu ali pa na Repentabru. A to niso bile prave gorske kolonije, po katerih naši otroci tako hrepenijo. Otroško kolonijo so otvorili dečki, v izmeni pa deklice. — Drugi tržaški slovenski otroci pa so preživeli svoje počitnice ob morju v Devinu in na v Paularu v Karniji. V začetku julija je ta kolonija sprejela 103 dečke, naslednji mesec avgust pa prav toliko deklic.

Slovenski tabor v Trstu. V nedeljo, 4. avgusta, je tržaška prosveta uprizorila na prijaznem griču Repentabor v tržaški okolici zelo uspel slovenski tabor. Na sporedu je bilo petje in pa Jurčič-Govekarjeva igra „Deseti brat“. Člani slovenskega odra so to zahtevno delo res odlično podali, zlasti še deseti brat in pa Krjavelj. Na tem taboru je bila zastopana vsa Tržaška in lep del Goriške, zlasti smo opazili veliko naše mladine.

ŠTIRI TISOČ METROV NAD MORJEM

PO BOLIVIJSKI VISOKI PLANOTI

Kadar se kdo rodi pod nesrečno zvezdo, tako vedó povedati astrološki „izvedenci“, je najboljšje, da se mirno vda v svojo usodo, kajti vse mu bo šlo narobe v življenju.

Zase sicer ne vem, pod kako zvezdo sem se rodil; toda to pa vem, da sem svojo pot v Bolivijo začel v znamenju zamude in da se me je zamuda držala kot klop na vsem potovanju. In ko sem

se vrnil v Buenos Aires, sem seveda tudi moral priti dve uri kasneje, kot je bilo po voznem redu.

Prišli smo na postajo Uyuni, točno kot predvideva vozni red. Ob pol dveh jutraj bi morali iti naprej. Dali so nam nov parni stroj, toda ko so ga hoteli pognati v tek, je klaverno odpovedal. Pričakovali smo, da bodo pač lokomotive zamenjali. To nazadnje ne bi bilo težko, kajti v Uyuni je največja železniška de-

lajnica za vso Bolivijo. Toda zaman so iskali na vsej postaji človeka, ki bi bil pokoncu in stroj popravil. Šele čez tri ure so našli mehanika, ki je sladko spal in ga nagnali pregledat okvaro. Hitro jo je našel in tako smo malo pred peto uro le odšli dalje. Seveda zamude nismo več zmanjšali, temveč jo stopnjevaje večali, tako da smo prišli v La Paz s štiriinpolurno zamudo.

Ob šestih se je začelo daniti. Pričakoval sem slikovito pokrajino, pa sem odkril pusto ravnino, ki jo je proti vzhodu zapirala mala gorska veriga, proti zahodu pa je bilo videti le osamljene griče, ki so štrleli iz tal. Bili smo na bolivijski visoki planoti, v sreč Bolivije.

Povprečna višina te planote, ki meri 200.000 kv. km (štiri petine predvojne Jugoslavije), je 3.500 m. Na vsakih dvajset do trideset kilometrov je videti ob progi kako naselje. Vse hiše so zgrajene iz blata in mnogo jih je porušениh, kajti Bolivijanec hiše, če se mu podere, ne obnavlja, ampak si rajši zgradi novo. Ima pa vsaka vas cerkev; te cerkve so prav privlačne za pogled, kajti zgrajene so v starem kolonijalnem slogu.

Zelenja skoro ni videti; le kjer kaka plitva reka prečka železnico, tam je zelena trava. Po vsej pokrajini pa se pasejo številne črede lam, ki so značilne za to planoto. Bolivijskemu človeku nadomeščajo našo kozo, ovco in govedo obenem. Lep je pogled na to žival, ki z dvignjenim vratom gleda predse in mirno gloda borno grmičje in obira šope suhe trave, ki pokriva malo rodovitna tla. Poleg lame je videti tu na tam na obzorju tudi vikunjo. Med tem ko je lama domača žival, je pa vikunja žival divjine. Je manjša in bolj vitka kot lama, zelo podobna naši srni ter ima svetlorjavo dlako. Njena volna je silno dragocena in ogrinjala (ponči) iz te volne so zelo draga, kajti žival ni tako lahko podreti, ker se zna čuvati.

Ob osmih zjutraj smo se ustavili sredi puščave. Kraj se imenuje Río Mulato, ker teče skozi reka istega imena. Življenje je prineslo tej puščavi šele železnica, kajti tu se odcepi krak proti zahodu v slavno rudarsko mesto Potosí, in še dalje proti Sucreju, kjer živi g. salezijanec Janez Zunan. Če bi bil tako razgledan v bolivijskih železnicah kot sem danes, bi izstopil na tej postaji in počakal vlak, ki je prihajal proti nam. Že naslednji dan bi bil pri gospodu in prihranjena bi mi bila marsikatera nevšečnost, ki me je pozneje zadela in o kateri bo še govora na tem mestu.

Dasi je kraj Río Mulato važno železniško križišče, nima ne restavracije ne dostojnega prostora za prenočevanje. Hrano in pijačo si lahko oskrbiš kar pri Indijankah, ki že čakajo na prihod vlaka ter ti ponujajo kavo, čaj, pečeno kozletino in razne jedi iz koruze. Če se pa hočeš ubraniti pred mrazom, se moraš zateči v edini prazni prostor, ki je na postaji v čakalnici in deliti družbo z umazanimi Indijanci.

Na postaji Río Mulato sem prvič odkril, da sem za Bolivijo premalo oblečen. Moral bi imeti zimsko suknjo in zimsko spodnje perilo, če bi se hotel dobro počutiti. Za potovanje ponoči bi mi pa prav prišla tudi kaka volnata odeja. Ker pa vsega tega v Buenos Airesu nisem predvideval, sem bil hitro premražen. Željno sem čakal sonca, da se prikaže in ogreje mrzle sedeže v vagonu.

Bolivija ima tri vrste podnebij: toplo, zmerno in mrzlo. Toplo podnebje imajo pokrajine na vzhodu države: Santa Cruz in Beni, kjer je povprečna temperatura 25°; andske doline med 2000 do 3000 m višine imajo povprečno temperaturo 15°; visoka planota pa ima le 10° povprečne letne temperature. V La Pazu, glavnem mestu, ki leži na tej planoti, se giblje vročina med 3,5° pod ničlo v juniju in 24,5° v novembru. Poletni meseci v La

Lame so se zbrale
na trgu pred
cerkvijo

Pazu so namreč november, december in januar, zimski pa junij, julij in avgust. Dežuje le od januarja do maja. Takrat pade v La Pazu 610 mm dežja.

Samo v deževni dobi v Boliviji kaj zraste. Zato sejejo rž in koruzo na začetku te dobe. Ko pride maj, pospravijo poljske pridelke.

Ko sem sredi marca potoval v Sucre, je bilo povsod videti zelene ploskve — žitna polja. Pogled nanja je bil poln čarobne prelesti, kajti svetlozelena barva žita je dajala pobočjem gora poseben pravljичen okvir. Ta polja pridejo do višine 3.500 m in se zdijo, kot da bi nekdo položil zelene preproge preko hribovite dežele.

Na postaji Río Mulato smo stali skoro eno uro, kajti treba je bilo pregledati vagone, jih oskrbeti s pitno vodo in dati nov stroj. Nato pa smo se nezaznavno dvigali nasproti mestu Oruro, ki je eno najbolj pomembnih rudarskih središč.

Čez dve uri je zableščala na levi strani proge ogromna vodena ploskev.

Je to jezero Poopó (2.500 k. km), ki ima siano vodo in je večinoma zelo plitvo.

Ob njem smo potem počasi drseli, dokler nismo ob dveh popoldne dospeli v Oruro. To mesto je tretje po številu prebivalcev (65.000). Leži ob vznožju griča, ki je že ves preluknjan in iz katerega črpajo zlasti svinee, cink, kositer in volfram. Je tudi sedež škofije. Gotovo Cerkvi ni lahko delati v tem rudarskem naselju, ki je močno pod vplivom komunizma.

PROTI GLAVNEMU MESTU

Popoldanska vožnja je postala sčasoma bolj zanimiva. Na vzhodni strani železnice se je v daljavi prikazala gorska gmota, pokrita z večnim snegom. Ta gmota nam je prihajala vedno bližje, in ko je začelo sonce lesti v zaton, sem opazil, da gre za mogočno gorsko verigo z mnogimi veličastnimi vrhovi, ki vsi presegajo 6000 m višine. Seveda tedaj še nisem vedel, da leži ob njih vznožju mesto La Paz.

Mrak se je že spustil na zemljo, ko smo obstali na postaji Viacha. Tu se odcepi en del železnice proti Čilu, v tihomorsko mesto Arica, drugi pa k jezeru Titicaca.

Žal sem slednje zvedel šele takrat, ko sem mestu La Paz že dal dokončno slovo.

Jezero Titicaca je namreč tako v prirodoslovnem kot zgodovinskem oziru velika zanimivost in se ga spleša obiskati. Leži v višini 3850 m nad morjem in je dolgo 209 km. Meri 8.300 kv. km. Preko njega gre državna meja med Bolivijo in Perujem. Iz La Paza se da v dveh dneh priti v glavno mesto Peruja, v Limo, prav preko tega jezera. Železnica te pripelje iz La Paza preko Viache v pristanišče Guaqui. Tam se vkraša na ladjo (lahko pljujejo ladje do 750 brutoregisterskih ton) in dobiš posteljo za noč, kajti te potniške ladje vozijo vedno tako, da se potnik izkrca zjutraj na peruanski strani v pristanišču Puna. Od tam vozi vlak do Arequipe, kjer že čakajo avtobusi za Limo.

Jezero Titicaca je slavno zlasti po Sončnem otoku, kjer je mnogo arheološko zanimivih razvalin, med njimi tempelj boga Sonca. Ta otok je bil tudi okoli leta 1000 središče indijanske države Collasuyo, ki so jo potem dokončno uničili španski osvojevalci.

Kot rečeno, zelo sem si želel, da bi si to slavno jezero in njega starodavne spomenike ogledal. Zato sem v La Pazu vprašal na turistični agenciji, koliko bi me stal izlet k jezeru. Pa so mi povedali, da 400.000 bolivijsancev (2000 argentinskih pesov). Seveda sem ob visoki ceni opustil vsako misel na tako drago pot. Če bi bil pa tedaj vedel, da se da priti tudi z vlakom, bi me vsa pot malo stala in gotovo bi jo bil napravil. Pa naj bo to za kdaj pozneje, če mi bo še Vsemogočni dal kako priliko za to!

Noč je že bila, ko je vlak spet po-

tegnil. V daljavi se je videla dolga vrsta luči. Zase sem menil, da gre za kako rudarsko naselje, toda kmalu sem uvidel, da gre za mesto z mnogimi lučmi. Tedaj se mi je približal bolivijski sopotnik in mi dejal: „Bližamo se La Pazu. Mesta še ne moremo videti, ker leži v kotlini. Luči so pa od naselja, ki leži nad njim in se imenuje Alto La Paz“ (Visoki La Paz).

Ob osmih in četrt ure smo prišli na postajo Alto La Paz, ki leži 4103 m nad morjem. Pod mano se je odprl nepopisno lep prizor. Vlak je obstal tik nad mestom, ki se je kopalo v morju luči in je segalo po svojih odtenkih prav do roba kotline. Sedaj mi ni bilo žal, da smo imeli zamudo, kajti podnevi bi bil pogled na mesto mnogo manj silen kot ob nočni uri.

Nato smo se začeli spuščati po pobočju. Če bi šel peš, bi bil v pol ure v središču mesta. Vlak pa ne more posnemati kozjih ali človeških nog. Točno eno uro je potreboval, potem ko se je proga trikrat zavrtila okrog same sebe, da je pridrsal v počasnem teku na glavno postajo. Napis mi je povedal, da smo padli za 400 m globoko, kajti višina postaje je 3701 m.

Toda središče mesta leži še precej nižje kot postaja. Na noč si seveda nisem mogel kaj dosti pomagati in tudi se ne dosti orientirati. Že med vožnjo sem zvedel, da je v La Pazu mnogo Nemcev in da imajo tudi več hotelov. Ime enega izmed njih sem si zapomnil. Bil je hotel Neumann, blizu stolnice in vladne palače. Tja sem zato naročil šoferju, naj me zapelje. Prijazno so me sprejeli in odkazali čisto in v tirolskem slogu opremljeno sobo. Čez pol ure nato sem že spal zadovoljen, da sem brez večjih neprilik dosegel prvi cilj na potovanju v Boliviji: bolivijsko glavno mesto.

(Nadaljevanje sledi)

JOŽE JURAK

Iz vsakdanjega življenja:

Majhni otroci vprašajo včasih več, kot more mati odgovoriti. Petletni fantiček se je sukal okoli matere. Rad bi nekaj vprašal. Slišal je, da se morajo starši med seboj ljubiti. Videl pa je, kako sta se oče in mati skoraj vsak dan prepirala in to navadno za brezpomembne stvari.

„Mama,“ se je deček opogumil, „kaj pa rečejo ljudje, če se oženijo?“

„No, obljubijo si, da se bodo vedno radi imeli in si pomagali,“ odgovori mati vsa začudena.

Dečko nekaj časa napeto premišljuje.

„Kajne, mama, da potem z očetom nista vsak dan oženjena?“ vpraša nato nedolžno.

—::—

Pride na kmetijo nadzornik iz poljedelskega ministrstva in pokaže izkaznico z mnogimi pečati: „Želim si ogledati vaše kmetijstvo!“

Kmet se seveda ni upal upirati in ga je spustil na dvorišče. Čez čas pa zasliši silno klicanje na pomoč. Pogleda skozi okno in vidi, kako divja za nadzornikom velik bik. „Gospod nadzornik, pokažite mu vendar svojo izkaznico!“ mu zakliče kmet.

—::—

„Tako plešastega človeka kot je vaš brat, pa še svoj živ dan nisem videl!“

„Da, vedno se rad pohvali, da nima nobenega sivega lasu!“

—::—

Pride nočni čuvaj v tovarno ves premražen. Vratarju se zasmili, pa mu reče: „Ali bi hoteli skodelico tople kave?“

„Samo tega ne!“ se brani nočni čuvaj. „Če jo spijem, vso noč ne bom zatisnil očesa.“

—::—

Neka gospa najde pijanega človeka v jarku zleknjenega. „Ubožec, rada bi vedela, ali ste revež, ker ga pijete, ali pijete, ker ste revež?“

„Jaz pijem,“ se odreže vinski bratec, „ker sem žejen.“

—::—

Pepe: „Kaj je to: črno je, sveti se in na eni nogi stoji?“

Blaž: „Ne vem.“

Pepe: „Zamorski invalid. No, kaj je pa to: črno je, sveti se in na dveh nogah stoji?“

Blaž: „Ne vem!“

Pepe: „To sta dva zamorska invalida. In to: črno je, sveti se in na treh nogah stoji?“

Blaž: „To so pa trije zamorski invalidi.“

Pepe: „Ne, to je pa klavir.“

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XXV
OKTOBER
Številka 10

V tej številki boste brali:

Oj mili Slovenci, hitite in krono ji zlato nesite! (Dr. Filip Žakelj)	545
Papeški mesečni molitveni namen (prof. Alojzij Geržinič)	550
Rožnenski mesec (Jože Jurak)	551
Vesoljnost Cerkve (Karel Wolbang CM)	555
El mes del santo Rosario (Joe Juck) ..	560
Škof dr. Gregorij Rožman v Evropi	560
Dvomoštvo (Gregor Hribar)	564
Ob srebnem jubileju revije	567
„Hočem“	572
Jezus za seboj naš kliče (Gregor Mali) ..	574
Tvoja redoljubnost (Karel Wolbang CM) ..	574
Med Slovenci po svetu	576
Don Kamilo (Guareschi-Jurak)	579
Po svetu	582
Nove knjige: Venec spominčie možu na grob (Ljubka šorli)	588
Iz domovine	590
štiri tisoč metrov nad morjem (J. Jurak) ..	595
Tri minute dobre volje	599

Editor responsable: Pbro. Antonio Orehar,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

„DUHOVNO ŽIVLJENJE“
je slovenski verski mesečnik

Izdaja ga konzorcij (Orehar Anton) urejuje pa uredniški odbor, ki ga sestavljajo dr. Gnidovec France, Jurak Jože, Mali Gregor, dr. Rozman Branko in Marijan Šušteršič, ki skrbi za tehnično opremo in fotografije.

Platnice in stalna zaglavja je uredil Hotimir Gorazd.

Celoletna naročnina znaša za Argentino in države, ki nanjo mejijo (razen Uruguaya) 95 pesov. Za Uruguay in ostale dežele latinske Amerike, kakor tudi za vse dežele, če se plača v argentinskih pesih, je naročnina 110 pesov; za U. S. A. in Kanado 5 dolarjev, za Avstrijo 95 šilingov, za Italijo 2000 lir, drugod v protivrednosti dolarja.

Tiska tiskarna Salguero,
Salguero 1056, Buenos Aires

CORREO
ARGENTINO
Suc. 6

TARIFA
REDUCIDA

Concesión
No. 2560

Revijo morete naročiti in plačati pri naslednjih poverjenikih:

Argentina: Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Brazilija: Vinko Mirt, Caixa Postal
7058, São Paulo, Brasil.
U. S. A.: „Familia“, 6116 Glass Ave,
Cleveland 3, Ohio
Kanada: Ivan Marn, 83 Victor Ave,
Toronto, Ontario
Trst: Marijina družba, Via Risorta
3, Trieste, Italia

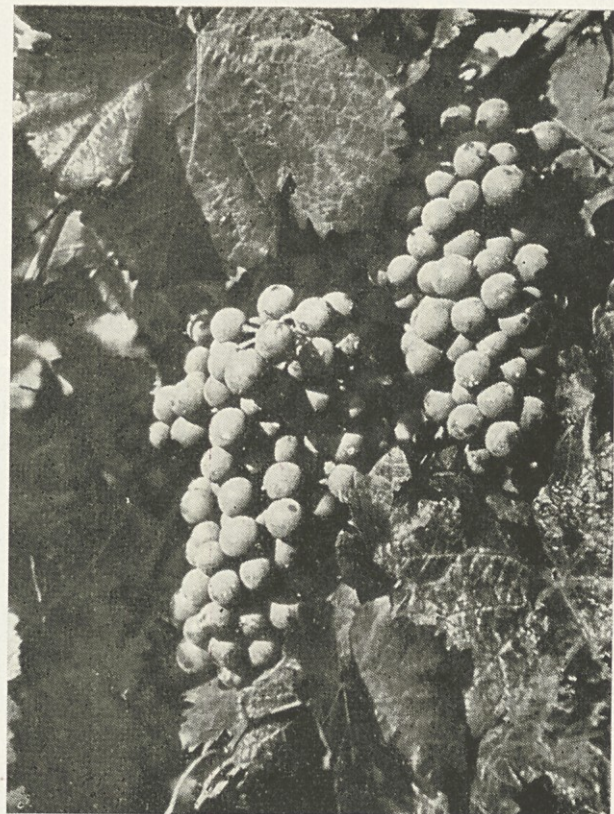
Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzu-
itta 18, Gorizia

Avstrija: Anton Miklavčič, Spittal
a/Drau, D. P. Camp, Kärnten.
Naročnino pošiljajte Mohorjevi
družbi v Celoveu.

Avstralija: rev. Bernard Ambrožič,
66 Grdon Str., Paddington
(Sydney)

Trta v svoji najlepši obleki v oktobru; med škrlatnordečimi in zlato-rumenimi listi se v svitu jesenskega dne svetijo njeni bogati sadovi, ki naši lepi slovenski zemlji dajejo rujno vino, ponos in radost naših vino-gradnikov

Zadnja stran: Cvetje v globelih naših dolenjskih gozdov

Spodaj: Ob vznožju Gorjancev, tipičnega kraškega, a poraščenega pogorja, na otoku reke Krke leži majhno, a zgodovinsko pomembno mesto. **Kostanjevica**, kateremu večajo njegovo lepoto raznežene vinske gorice in mnogi pestri gozdovi

